

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN
HİZMET İÇİ EĞİTİM İHTİYAÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME
(Erzincan İli Örneği)

Saadet KÖSRELİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ersan ÇİFTÇİ

Malatya 2012

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN
HİZMET İÇİ EĞİTİM İHTİYAÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME
(Erzincan İli Örneği)**

Saadet KÖSRELİ

**İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik
Öğretmenliği Bilim Dalı**

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ersan ÇİFTÇİ

Yüksek Lisans Tezi

Malatya 2012

T.C
İnönü Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Saadet KÖSRELİ tarafından hazırlanan "SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN HİZMET İÇİ EĞİTİM İHTİYAÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME (Erzincan İli Örneği)" başlıklı bu çalışma ... /... /... tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan:

Prof. Cemal YURGA

Üye (Tez Danışmanı):

Yrd. Doç. Dr. İhsan GİPTELİ

Üye:

Prof. Dr. Turan SABER

Üye:

Üye:

ONAY

.../.../2012

Prof. Dr. Celal ÇAKAN
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yrd. Doç. Dr. Ersan ÇİFTÇİ'nin danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım **Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Üzerine Bir İnceleme (Erzincan İli Örneği)** başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Saadet KÖSRELİ

ÖNSÖZ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN

HİZMET İÇİ EĞİTİM İHTİYAÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Araştırmanın planlanması ve gerçekleştirilmesi aşamasında, bilgi ve tecrübeleri ile bana yol gösteren, destek olan ve bir çok açıdan örnek aldığım danışman hocam sayın Yrd. Doç. Dr. Ersan ÇİFTÇİ'ye, desteklerini benden esirgemeyen değerli hocam sayın Prof. Cemal YURGA'ya, görüş ve önerileriyle yol gösteren sayın Prof. Dr. Turan SAĞER ile Doç. Dr. Hasan ARAPGİRLİOĞLU'na, bilgilerini esirgemeyen sayın Prof. Bülent BİROL'a, yapmış olduğum anketlerde verdikleri cevaplar sayesinde araştırmamın en önemli nitel verilerini derlediğim değerli sınıf öğretmenlerine, istatistik konusunda büyük desteğini gördüğüm sayın Yrd. Doç. Dr. Orhan TAŞKESEN'e destekleri ve sevgileri ile daima yanımda olan kıymetli anne ve babama sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Saadet KÖSRELİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vi
KISALTMALAR DİZİNİ.....	vi
ÖZET	xi
ABSTRACT.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem	1
1. 2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Problem Cümlesi.....	4
1.5. Alt Problemler	4
1.6. Sayıtlılar	5
1.7. Sınırlılıklar.....	5
1.8. Tanımlar	6

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Kuramsal Çerçeve	7
2.1.1. Yaşam Boyu Eğitim.....	7
2.1.2. Hizmet İçi Eğitim	8
2.1.2.1. Hizmet İçi Eğitimin Genel Amaçları	9
2.1.2.2. Hizmet İçi Eğitimin Gerekliiliği	9
2.1.2.3. Hizmetimi Eğitimi Yaratın ve Zorunlu Kılan Nedenler	10
2.1.2.4. Hizmetiçi Eğitimin Özellik ve İlkeleri	11
2.1.2.5. Hizmetiçi Eğitimin Saptanması	12
2.1.2.6. Türkiye’de Öğretmenlere yönelik Hizmet İçi Eğitim	13

2.1.2.7. Dünya Ülkelerinde Öğretmenlere Yönelik Hizmet içi Eğitim Amerika Birleşik Devletleri.....	15
2.1.3. Müzik Dersi Öğretim Programı Hakkında.....	22
2.1.4. Kuramlar ve Yöntemler	36
2.1.5. Şarkı Öğretim Teknikleri	37
2.1.5.1. Kulaktan Şarkı Öğretim Tekniği.....	37
2.1.5.2. Nota İle Şarkı Öğretim Tekniği	38
2.1.6. Özel Müzik Öğretim Yöntemleri	39
2.1.6.1. Müzikal İşitme, Okuma ve Yazma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi...39	
2.1.6.2. Müzikal Hareket ve Ritim Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi)	39
2.1.6.3. Müzikal Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretimi Yöntemi(Kodaly Yöntemi)	40
2.1.6.4. Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi)	40
2.1.6.5. Müzikal Ritim, Hareket Söyleme-Çalma ve Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi(Carl Orff Yöntemi).....	41
2.1.6.6. Müzikal Zeka Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi(Çoklu Zeka Yöntemi)	42
2.1.7. İlköğretim Müzik Dersi Genel Amaçları	43
2.2. İlgili Araştırmalar.....	45
2.2.1. Yurtiçinde Yapılmış Araştırmalar	45

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM	49
3.1. Araştırma Modeli	49
3.2. Evren ve Örneklem	49
3.3. Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi	49
3.4. Verilerin Toplanması	50
3.5. Verilerin Analizi	50

3.6. Tablolarda Kullanılan Sembollerin Anlamları	51
--	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR	52
-----------------------------------	-----------

4.1. Son 10 Yılda Türkiye’de Sınıf Öğretmenlerine Düzenlenen Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri	52
4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine Ait Bulgular	55
4.3. Müzik Dersine İlişkin HİE İhtiyaçlarını Belirlemek Üzere Ankette Yer Alan Bölümlerin Grup Analizleri	60
4.4. Müzik Dersi Öğretim Programı İle İlgili Konularda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular	62
4.5. Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle İlgili Konularda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular	70
4.6. Eğitim Müziği Dağına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular	83
4.7. Müzik Dersinde Bireysel ve Toplu Etkinlikler ile İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular	88

BÖLÜM 5

SONUÇLAR VE ÖNERİLER	96
-----------------------------------	-----------

KAYNAKÇA.....	105
----------------------	------------

EKLER

EK-1 Araştırma Uygulama İzin Belgesi	108
EK-2 Anket Formu	110
EK-3 İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği ABD Ders Programı	118
EK-4 2011-2012 Öğretim Yılı Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği A.B.D. “Müzik” Ve “Müzik Öğretimi” Ders İçerikleri.....	119
EK-5 2010-2011 Yılında Erzincan Merkez ve Belde’de Buluna İlköğretim Okulları Listesi.....	120

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. 2002-2012 Yılları Arasında Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Düzenlenen Müzik Dersi Hizmet İçi Eğitim Programlarının Niceliğine İlişkin Bulgular	52
Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumları.....	55
Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitime Katılmayı İsteme Durumları	56
Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarının Betimsel İstatistikleri.....	56
Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanları Farkına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları.....	57
Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdeme göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarını Puanlarının Betimsel İstatistikleri.....	57
Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdeme göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarına İlişkin <i>KRUSKAL WALLİS TESTİ</i> Sonuçları	58
Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	58
Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarının ANOVA Sonuçları.....	59
Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Daha önce HİE Katılma Durumlarına Göre HİE İhtiyaçları Puanlarının Betimsel İstatistikleri	59
Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Daha önce HİE Katılma Durumlarına Göre HİE İhtiyaçları Puanlarının <i>KRUSKAL WALLİS TEST</i> Sonuçları	60
Tablo 12. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretim Programı Açısından HİE İhtiyaçları.....	60
Tablo 13. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Açısından HİE İhtiyaçları.....	61
Tablo 14. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Müziği Dağarı Açısından HİE İhtiyaçları.....	61
Tablo 15. Sınıf Öğretmenlerinin Bireysel ve Toplu Etkinlikler Açısından HİE İhtiyaçları.....	62
Tablo 16. Sınıf Öğretmenlerinin Lisans Aldıkları Müzik Dersini Müzik Dersi Öğretim Programları Açısından Yeterli Bulma Durumları	63

Tablo 17. Sınıf Öğretmenlerinin 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programını Bilme Durumları	63
Tablo 18. Sınıf Öğretmenlerinin 2006 Müzik Dersi Öğretim Programı İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	64
Tablo 19. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersinde Etkinlikler İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	64
Tablo 20. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Kazanımları İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	65
Tablo 21. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğrenme ve Öğretme Süreci İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	66
Tablo 22. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik dersinde Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kurslarına İhtiyaç Duyma Durumları	66
Tablo 23. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik dersi Etkinliklerinin Diğer Derslerle İlişkilendirilmesi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	67
Tablo 24. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Estetik İlişkisi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	68
Tablo 25. Sınıf Öğretmenlerinin Müziksel Beğenin Geliştirilmesi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	68
Tablo 26. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun Dans ve Müzik İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	69
Tablo 27. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Açısından Yeterli Bulma Durumları	70
Tablo 28. Sınıf Öğretmenlerinin Genel Müzik Öğretim Yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) İle İlgili Yeterlilik Durumları.....	71
Tablo 29. Sınıf Öğretmenlerinin Genel Müzik Öğretim Yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	71
Tablo 30. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Kulaktan Öğretim Yöntemi İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna İhtiyaç Duyma Durumları	72
Tablo 31. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel İşitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretimi Yöntemi'ni Bilme Durumları	73

Tablo 32. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel İşitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	73
Tablo 33. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi)'ni bilme Durumları.....	74
Tablo 34. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime ihtiyaç duyma Durumları.....	75
Tablo 35. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)'ni Bilme Durumları.....	75
Tablo 36. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	76
Tablo 37. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme / Ritimleme/ Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi)'ni Bilme Durumları.....	77
Tablo 38. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme /Ritimleme/Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	77
Tablo 39. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretimi (Suzuki Yöntemi)'ni Bilme Durumları.....	78
Tablo 40. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretimi (Suzuki Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Almaya İhtiyaç Duyma Durumları.....	79
Tablo 41. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Çoklu Zeka(Müziksel zekayı geliştirme) Yöntemi 'ni bilme Durumları	79
Tablo 42. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Çoklu Zeka (Müziksel zekayı geliştirme) Yöntemi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	80
Tablo 43. Sınıf Öğretmenlerinin Akıllı Tahtada Müzik Öğelerini ve Programlarını Kullanma İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	81

Tablo 44. Sınıf Öğretmenlerinin Bireysel Ses Eğitimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	81
Tablo 45. Sınıf Öğretmenlerinin Blok Flüt Çalma ve Öğretimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	82
Tablo 46. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Eğitim Müziği Dağarı Açısından Yeterli Bulma Durumları.....	83
Tablo 47. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Kültürü İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	84
Tablo 48. Sınıf Öğretmenlerinin İstiklal Marşı Yönetimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Kursuna İhtiyaç Duyma Durumları.....	84
Tablo 49. Sınıf Öğretmenlerinin Türk Halk Müziği İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	85
Tablo 50. Sınıf Öğretmenlerinin Türk Sanat Müziği İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime ihtiyaç duyma Durumları.....	86
Tablo 51. Sınıf Öğretmenlerinin Güncel Popüler Müzik İle ilgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	86
Tablo 52. Sınıf Öğretmenlerinin Klasik Müzik (Uluslararası Sanat Müziği) Türlerine İlişkin Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	87
Tablo 53. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Müziğine İlişkin (Okul Şarkıları, Ront, Tekerleme, Ninni,Saymaca ,Marş) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	88
Tablo 54. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Bireysel ve Toplu Etkinlikler Açısından yeterli bulma Durumları	89
Tablo 55. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Ders Dışı Etkinlikleri Planlama İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	89
Tablo 56. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Eğitici Kol Çalışmaları Düzenleme ve Yürütme Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	90
Tablo 57. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Düzenleme ve Yürütme Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	91
Tablo 58. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Bاندosu Oluşturma ve Çalıştırma İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	91
Tablo 59. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Okul, Aile Çevre İşbirliği Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	92

Tablo 60. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarını Saptamaya Yönelik Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	92
Tablo 61. Sınıf Öğretmenlerinin Müziğe Karşı Özel İlgisi ve Yeteneği Olan Öğrencileri Yönlendirme Konusunda Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	93
Tablo 62. Sınıf Öğretmenlerinin Bulunduğunuz Okuldaki Ses Tesisatlarını Kullanma İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları.....	94
Tablo 63. Sınıf Öğretmenlerinin Halk Oyunları Çalıştırma İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları	94

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

HİE: Hizmet İçi Eğitim

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

SPSS: The Statistical Packet for The Social Sciences

Akt: Aktaran

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN HİZMET İÇİ EĞİTİM İHTİYAÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME (Erzincan İli Örneği)

KÖSRELI, Saadet
Yüksek Lisans , İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ersan ÇİFTÇİ

Nisan-2012

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemektir. Çalışmada bu amaca yönelik olarak; ilköğretimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının hangi konularda ne derece yoğunlaştığını ve bu ihtiyaçlarının öğretmenlerin kişisel özelliklerine göre ne tür farklılıklar gösterdiğini belirlemek ve mevcut duruma göre çözüm önerileri ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma betimsel bir araştırma olup, tarama modelindedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Erzincan merkez ilçede 48 ilköğretim okulunda görev yapan 629 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise; bu okullardan tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 20 ilköğretim okulunda görev yapan 155 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplamak amacı ile kullanılan ankette; “Kişisel Bilgiler” ile ilgili 6 soru, müzik dersine ilişkin “Müzik Dersi Öğretim Programı”, “Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri”, “Eğitim Müziği Dağarı”, “Bireysel ve Toplu Etkinliklere” göre sınıflandırılmış 48 kapalı uçlu soru, 1 açık uçlu soru olmak üzere toplam 55 soru sorulmuştur. Program uygulaması ve öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik kapalı uçlu 48 soru için “hiç (1), çok az (2), kısmen (3), büyük ölçüde (4), tamamen (5)” şeklinde cevapların yer aldığı “Beşli Likert” tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi için, SPSS 17.0 paket programı kullanılmış; verilerin analizinde; Frekans (f), Yüzde (%), Varyans Analizi (ANOVA), Kruskal Vallis anlamlılık testlerinden faydalanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenlerinin Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri konusunda yetersiz oldukları; Eğitim Müziği Dağarı açısından yeterince donanımlı olmadıkları; bulundukları ilköğretim okullarında sosyal ve kültürel faaliyet düzenlemede sıkıntı yaşadıkları, ayrıca; ankete katılan öğretmenlerin görev yaptığı okullardaki müzik materyallerinin, ders araç gereçlerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Ankete katılan öğretmenlerin tamamına yakınının müzik dersine ilişkin bir ya da birden çok sayıda hizmet içi eğitime katılmak istedikleri belirlenmiştir.

ABSTRACT

A RESEARCH ON IN-SERVICE TRAINING NEEDS OF CLASS TEACHERS ABOUT MUSIC LESSON

(Example of Erzincan City)

KOSRELI, Saadet

MA, Inonu University Institute of Education Sciences

Music Teachership Program

Thesis Counselor: Assistant Instructor Doctor Ersan ÇİFTÇİ

April-2012

The aim of this investigation is to define the in-service training needs of class teachers about music lesson. For this aim in the investigation, which subjects and what extent in-service training needs about music lesson of the class teachers at the primary school intensify and to determine what kind of differences these needs show to teachers' individual characteristics and according to the situation to come out the solution offer have been aimed. The investigation is a descriptive investigation and at the teasing pattern. In the investigation survey technique has been used as the tool collecting the data. The population of investigation is occurred by 629 class teachers at 48 primary schools at the centre of Erzincan. The sample of investigation is occurred by 155 class teachers determined by casual sampling way at 20 primary school. In the survey used for collecting the data; 48 close-ended questions and 1 open-ended question classified according to 6 questions about "Individual Information", "Music Lesson Teaching Program" about music lesson, "Music Teaching method and Techniques", "Education Music Repertory", "Individual and Community activities", totally 55 questions have been asked. For the close-ended 48 questions for designating the visions of teacher and program application, "Quintet Likert" graduation scale which has the answers 'any (1), very few (2), partly (3), largely (4), exactly (5)' has been used. SPSS 17.0 packet program is used for statistical analysis of the data which is obtained; in the analysis of

data Frequency (f), Per cent (%), Variance Analysis (ANOVA), Kruskal Vallis meaningfulness tests have been profited.

At the result of the investigation, that the class teachers aren't adequate about Music Teaching method and Technique; that they aren't accoutered enough for Education Music Repertory; that they at their primary school have boredom on the social and cultural activity arrangement; also, that music materials, lesson equipments at school the teachers who join the survey work are inadequate have been seen. That almost all teachers joining the survey want to join one or more in-service training about music lesson has been determined.

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın amacı, önemi, problem cümlesi, alt problemleri, sayıltıları ve sınırlılıkları ile tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem

Günümüzde gelişen bilim ve teknoloji toplumların sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal yapılarını etkilemektedir. Yaşamın her alanında yeterli ve nitelikli bilgiye gereksinim gün geçtikçe artmaktadır. En genel anlamıyla davranış değiştirme süreci olarak bilinen eğitim, davranış kalıplarının her zaman değişebilme olasılığı göz önüne alındığında, yaşam boyu devam eden bir süreçtir.

Günümüzde bireyler için yaşamlarının büyük kısmını eğitim süreci içinde geçirmek zorunlu hale gelmiştir. Eğitim, tek bir araç olmamakla birlikte, kişinin ve toplumun sosyal ve ekonomik gelişme ve değişmelere uyabilmesini sağlayan iyi bir süreçtir. Özellikle, içinde bulunduğumuz biyoteknoloji çağında, teknolojik gelişmelerin gerektirdiği, bilgi ve beceri seviyesi yükseldikçe, eğitimin geleneksel olan belirli sürelerle ve programlarla sınırlandırılması zorlaşmaktadır. Sürekli olarak bireyin bu değişikliklere kendini uyarlaması, değişen veya yenilenen eğitim koşullarını yerine getirmesi gerekmektedir (Taymaz, 1997: 26).

Kanlı ve Yağbasan'ın (2002) belirttiği gibi, ABD'de yapılan bir araştırmada, yükseköğretimde edinilen bilgilerin yarısının 6 yıl içinde geçerliliğini yitirdiği saptanmıştır. Hızla ilerleyen teknolojiye ayak uydurabilmek için bütün dünyada sürekli eğitim, yaşam boyu eğitim denilen; üniversite sonrası eğitim, gittikçe artan bir hızla kurumsallaşmaktadır. Devamlı eğitimin en önemli kısımlarından biri de hiç şüphesiz; hizmet içi eğitimidir (Aktaran: Demirtaş, 2008: 2).

Türkiye'de 1980'li yıllara kadar, öğretmen ihtiyacının sayısal olarak karşılanmasının öncelik taşıdığı, öğretmenlerin niteliği konusunun ikinci plana itildiği, öğretmen yetiştirmeye yönelik uygulamalarda izlenen politikaların, amaçlar ve programlarda sık sık değişiklikler olmuştur (Sözer, 1991: 104). Milli Eğitim Bakanlığı'nın bildirilerine bakıldığında; öğretmenlerin çok çeşitli kaynaklarda, değişik

ölçütlere göre yetiştirdikleri, bu kaynaklar arasında bir uyum bulunmadığı sürekli olarak bir yakınma konusu olduğu görülmektedir (MEB, 1982: 2).

Türkiye’de üniversitelerin sınıf öğretmenliği dışındaki programlardan mezun olanların sınıf öğretmeni olarak görevlendirilmesi uygulamasına 1985’te başlanmıştır. Bunun en önemli nedeni ilköğretim okullarına öğretmen yetiştiren kaynakların ihtiyacı karşılayamamasıdır.(Şahin, 1995: 15). Milli Eğitim Bakanlığı’nın 31.01.1992 tarih ve 416/16222 sayılı genelgesine göre, üniversitelerin dört yıl eğitim veren çeşitli programlarından mezun olanların sınıf öğretmeni olarak atanmaları kabul edilmiştir. Bu atamalar 1998 yılı Kasım ayına kadar, sınıf öğretmenliğine atanacakların, mezun oldukları programların türleri arttırılarak devam etmiştir. Bu açıdan, yetişmiş oldukları eğitim programların çeşitliliği dolayısıyla farklı kaynaklardan gelen sınıf öğretmenlerinin, hizmet içinde eğitimlerinin önemi artmaktadır. (Aktaş, 1992: 5)

Toplumlarda eğitimin birincil olarak hissedildiği yer okullardır. Bu sebeple öğretim ilk basamağı olan ilköğretimlerdeki sınıf öğretmenlerinin programın gereğince yetiştirilmesi önem arz etmektedir. Müziğin, çocuk gelişimine etkileri, bebeklik döneminden itibaren ilköğretim çağında sürer. Bu etkiler üç açıdan incelenebilir (Sun; Seyrek 2000: 31–32)

1. Dil gelişimi
2. Duygusal ve sosyal gelişim
3. Bedensel ve psiko-motor gelişim

Müziğin çocuğun dil gelişimine etkileri büyüktür. Saymacalar, tekerlemeler ve çocuk şarkıları çocuğun dil gelişimine yardımcıdır. Çocuk şarkıları sayesinde yeni kelimeler öğrenerek kelime dağarcığını geliştirir ve kendini ifade etmede önemli bir etkindir. “Çocuk bu tür parçaları söylerken, bunların sözlerini de öğrenir. Bununla sözcük dağarcığı genişler. Sözleri doğru ve anlaşılır söylemeğe özendirilirse, Türkçedeki sözcüklerin seslerini doğru ve güzel söylemeği öğrenmiş olur” (Sun, Seyrek 2000: 32).

“ Müzik, çocuğun dil bakımından gelişimini olumlu yönde etkilediği gibi, duygusal ve sosyal gelişimini de olumlu yönde etkiler” (Sun, Seyrek 2000: 32).Çocuklar şarkı söylerken ya da sarkılı oyunlar oynarken mutlu olurlar. Bireysel yapılan müzik etkinliklerinde çocuk kendine güvenmeyi öğrenir. Toplu halde yapılan müzik etkinliklerinde ise çocuğun beraber is yapabilme duygusu gelişir. Yas durumuna ve ilgi alanına yönelik olarak yapılan müzik etkinlikleri bazen şarkı söyleme, bazen de çalgı çalma seklinde olabilir. Bu etkinliklerde çocuk enerjisini olumlu kullanmayı öğrenir.

“ Çocuk, toplu ya da kendi basına şarkı söylerken, her zamankinden değişik soluk alır. Bu soluk alıp vermeler, şarkının cümlelerine göre düzenli biçimde olur. Böylece çocuğun akciğerleri gelişir ve çocuk soluk alıp vermeyi denetleme becerisi kazanır”

“ Toplu ya da kendi basına bir çalgı çalmak ya da ses veren bir araçtan ses elde etmeğe çalışmak çalgının ya da aracın özelliklerine göre çocukta büyük ve küçük kasların gelişimine yardımcı olur” (Sun; Seyrek 2000: 34).

Görüldüğü üzere çocukların sosyal, psikolojik, ruhsal yaşantılarında müziğin önemi çok büyüktür, sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde öğrenciye nitelikli bir müzik eğitimi vermesi şarttır. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin müzik dersine yönelik bilgileri ve bu konudaki hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma düzeylerinin belirlenmesi, araştırmamın problemini oluşturmaktadır.

1. 2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının hangi konularda ve ne düzeyde olduğunun bilimsel metotlarla saptanması ve belirlenen ihtiyaçların karşılanması için yetkili birimlere, bilimsel veriler doğrultusunda önerilerde bulunmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Sanat eğitimi içerisinde müzik eğitimi, bireylerin gelişmesinde hiç şüphesiz önemli bir yere sahiptir. Duyan, düşünen, doğayı, ülkesini ve insanları seven, kendisini

yalnızca bugün için değil, yarın için de hazırlayan, çevresine ve topluma karşı sorumluluk duyan bireylerin yetişmesi için çağımızda sanat eğitimine her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır (MEB. , 1998-2487:3).

Bu araştırma Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı sınıf öğretmenliği anabilim dallarında verilen eğitimin, sınıf öğretmenliği sürecindeki görünümünü saptayarak, sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek açısından önem taşımaktadır.

1.4. Problem Cümlesi

Problem durumu bölümünde tartışılan temel sorunlardan hareketle araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin donanımları ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları hangi düzeydedir?

1.5. Alt Problemler

Araştırmanın problem cümlesinden hareketle, araştırma probleminin ayrıntılarına yönelik oluşturulan ve araştırmada cevap aranan alt problemler aşağıdadır:

1. Türkiye’de son 10 yılda sınıf öğretmenlerine müzik dersine ilişkin herhangi bir hizmet içi eğitim sunulmuş mudur?

2. Sınıf öğretmenleri bugüne kadar müzik dersine ilişkin herhangi bir hizmet içi eğitim’e katılmış mıdır?

3. Sınıf öğretmenleri müzik öğretimi ile ilgili bilgi ve becerilerini geliştirmek için hizmet içi eğitim programlarına katılmak istemekte midir?

4. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları, sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?

5. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları, mesleki kıdemlerine göre farklılık göstermekte midir?

6.Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları, öğrenim durumlarına göre farklılık göstermekte midir?

7.Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları, daha önce HİE programına katılmış olma durumuna göre farklılık göstermekte midir?

8.Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları;

- a. Müzik dersi öğretim programı,
- b. Müzik öğretim yöntem ve teknikleri
- c. Eğitim müziği dağarı
- d. Bireysel ve toplu etkinlikler' e ilişkin konularda öncelik sıralaması nasıldır?

9.Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları;

- a. Müzik dersi öğretim programı,
- b. Müzik öğretim yöntem ve teknikleri
- c. Eğitim müziği dağarı
- d. Bireysel ve toplu etkinlikler' başlıklarında yer alan konulara göre hangi düzeydedir?

1.6. Sayıtlar

Bu araştırmada,

- 1. Uzman görüşü alınarak hazırlanan anketin amaca hizmet ettiği,
- 2. Öğretmenlerin anket sorularına verdikleri cevapların tarafsız ve samimi olduğu, varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

- 1.2010-2011 eğitim öğretim yılı ile,
- 2.Erzincan il merkezine bağlı okullar ile,
- 3.Kullanılan ölçme aracından elde edilen veriler ile,
- 4.Araştırmacının maddi imkan, zaman ve ulaşabildiği kaynaklar ile, sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Hizmet İçi Eğitim: Mesleğin gerektirdiği yeterlikleri hizmet öncesinde aldığı eğitim ile karşılamakta güçlük çeken, yeni teknolojileri öğrenme, kendini geliştirme ihtiyaı duyan iş görenin iş başında aldığı eğitimdir (Taymaz, 1997: 4).

Hizmet İçi Eğitim Programları: Millî Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından müzik öğretmenlerine yönelik düzenlenen kurs, seminer vb. eğitim etkinliklerinin tümü.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın konusuna ve problemine ilişkin kuramsal çerçeveyi oluşturan kuramlar açıklanmaktadır.

2.1.1. Yaşam Boyu Eğitim

Yüzyılımızdaki hızlı gelişmeler, bir yandan var olan bilgilerin bir kısmını geçersiz hale getirirken, diğer yandan bilinmeyen pek çok şeyi açığa kavuşturmaktadır. Dünyamızdaki otomasyon iletişim araçları, bilgisayarlar, uluslararası ilişkiler, yeni buluşlar, fen ve teknik alanlarındaki ilerlemeler gibi faktörler, kişileri bu dinamizme ayak uydurmaya zorlamaktadır. Bu hızlı gelişmelere uyum sağlamanın en etkin ve temel aracı şüphesiz eğitimidir(Kanlı, 2001:31).

Yaşam boyu eğitim anne karnında başlayıp ölene kadar devam eden bir süreçtir. Bireylerin yaşı kaç olursa olsun daima öğrenmeye ihtiyaçları vardır.

“Eğitim süreci çok boyutludur, süreklidir, yaşam boyu devam eder, yaşantılarla kazanılır.Zaman ve yer açısından sınırsızdır ve her şeyden önemli olarak da kültürü oluşturur”(Demirel,1996:3).

“Çağımızda teknoloji hızla ilerlerken, sistemleri, örgütleri ve bireyleri bu süreçten soyutlayamayız.Toplumun gelişebilmesi, bu düzene ayak uydurabilmesi, ancak eğitimle mümkün olabilir.Bugün okullar, ne kadar çaba gösterirse gösterebilir teknolojiyi geriden takip etmektedir; en azından okulların uygulamaya geçmesi zaman almaktadır(Arslan,2000:32).

Pek çok gerontolog sürekli eğitimin yaşlılık yılların kalitesini büyük ölçüde iyileştireceğine inanmaktadır. Eğitim bilgi sağlar ama aynı zamanda tutumları, inançları davranışları etkileyen bir toplumsallaşma etkeni olarak uyarır ve etkide bulunur.Yaşlı öğrencilerin amaçları onların eğitimin değerinin farkında olduğunu göstermektedir. Kimi yaşlı öğrenciler bedenlerinde ve davranışlarında olgunlaşmanın ve yaşlanmanın

sonucu olan değişimleri anlamalarına ve belki de ödüllendirmelerine yardımcı olacak bilgiyi ararlar. Kimileride eskiliği ile onları tehdit eden teknolojik ve kültürel değişimi anlamaya çalışırlar. Bu değişimlerin kişisel sonuçlarına bilgideki ve becerilerdeki kuşak farklılıklarını en aza indirecek dersler alarak savaşabileceklerdir (Onur,2000:272).

2.1.2. Hizmet İçi Eğitim

Hizmet içi eğitim farklı tanımlarla karşımıza çıkmaktadır.

Taymaz (1997:4) hizmet içi eğitimi; özel ve tüzel kişilere ait işyerlerinde belirli bir maaş veya ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylerin, görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitim şeklinde tanımlarken, Tezcan (1992:13) hizmet içi eğitimin; belli bir kurumda görevli kişilere, kısa süreli olarak bilgi vermek için yapılan, kişilerin hizmetteki verimlilik ve etkinliklerinin araştırılmasına, gelişmeye yol açan bilgi, 15 beceri ve anlayışlarının zenginleştirilmesine yönelik bir eğitim olarak tanımlamaktadır.

Hizmet içi eğitime yönelik diğer bazı tanımlamalar:

- Kişinin hizmette bulunduğu sürece gördüğü eğitimidir (Küçükahmet, 1999:3).
- Kişilerin hizmetteki verim ve etkinliklerinin arttırılmasını, gelişmeye yol açan bilgi, beceri ve tutumların zenginleştirilmesini amaç edinen ve kurumların genel çalışma düzenini sürekli olarak etkileyen eğitimidir (Türk Dil Kurumu, 1974:86).
- Belli bir göreve atanan kişiler, işe başladıkları günden emekli oluncaya kadar mesleklerinin gerisinde kalmamak ve etkin bir hizmet sağlamak için sürekli eğitim görmek zorundadır. Kişilerin göreve başladıkları günden emekli oluncaya kadar geçen zaman içinde sürekli olarak eğitilmeleri “Hizmet içi eğitim” kapsamına girmektedir (Özyürek, 1981:13).
- Sektör ayrımı yapmaksızın, tüzel ve özel kişilere ait iş yerlerinde, belirli bir maaş ve ücret karşılığı görevlendirilmiş ve çalışmakta olan kişilere yapılan eğitimidir. Hizmet içi eğitimin genel amaçları, üretilen mal veya hizmette emek faktörüne düşen payın verimliliğini arttırmak üzere insanların gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarıdır. (Tanyeli, 1970:9).

2.1.2.1. Hizmet İçi Eğitimin Genel Amaçları

- 1.Eğitim amacı, kapsamının tanımlanması veya özetinden çok kastedilen sonucu tanıtır.
- 2.En yararlı şekilde tanımlanan amaç, bunu seçen kimsenin öğretim maksadını iletir.
- 3.Amaç öğrencinin ne yapacağını tanımlayan davranış terimleri ile ifade edilir.
- 4.Başlangıçta saptanan amaçlar eğitimde yapılacak değerlendirmenin esasını oluşturur.
- 5.Personelin yapmakta olduğu işin daha iyi yapılmasını sağlamak için gerekli bilgi ve yeteneği kazandırmak ve geliştirmek.
- 6.Personele daha üst görevlere geçebilecek yeterliliği kazandırmak. (Aktaran: Çiftci, 2008:16)

2.1.2.2. Hizmet İçi Eğitimin Gerekliliği

İnsan yaşamını etkileyen öğeler, çağın getirdiği ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmelerle birlikte her gün artış göstermektedir. Bireyin yaşadığı topluma uyum sağlayabilmesi için, öğretim kurumlarında kazandığı bilgi ve beceriler uzun vadede yeterli olmamaktadır. Ayrıca kurumların yapı ve işlevlerindeki sürekli değişimler de çalışan bireylerin işleriyle ilgili bilgilerinin eskimesine ve yetersizleşmesine neden olmaktadır (Gümüşeli, 1986: 11). Bu durum iş görenlerin hizmet içinde eğitilmelerini gerekli kılmaktadır. Bu gerekliği üç maddede özetlemek mümkündür:

- 1.Kişilerin gördükleri eğitim yaptıkları hizmetle ilgili değildir. Bu gibi kimselerin kendilerinden beklenen hizmeti yerine getirebilmeleri, bir hizmet içi eğitimden geçmelerine bağlıdır.
- 2.Kişi hizmet öncesi eğitimini gördüğü bir alanda hizmet vermektedir. Ancak aldığı eğitim, yaptığı hizmeti nitelikli yapmasına yetmemektedir. Bu durumda eksikliklerini gidereceği bir hizmet içi eğitimden geçmesine ihtiyaç vardır.
3. Kişi yaptığı işle ilgili yeterli bir eğitim görmüştür. Alınan eğitim gün geçtikçe eskimektedir. Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler yeni bilgi ve araçların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durumda da iş görenlerin gelişmelerden haberdar edilip kendilerini yenileme imkânı vermek gerekir. Bu da hizmet içi eğitimle mümkündür. (Küçükahmet, 1992: 3).

2.1.2.3. Hizmetimi Eğitimi Yaratan ve Zorunlu Kılan Nedenler

MEB' in kendisine verilen görevleri yerine getirebilmesi için aranan yeterliliğe sahip olup olmadığı; yani kurumda hizmetiçi eğitim gerekliliği, Taymaz (1997) tarafından aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Kurumda üretilen mal veya hizmetin saptanan ya da beklenen kalitenin niteliğinin altında olması.

2. Üretilen mal veya hizmetin gerekli niceliğin, miktarın altına düşmesi, kalitenin azalması.

3. Üretimin zamanında alınmaması, gecikmesi, süre standartlarına uygun olmaması ve verimliliğin azalması.

4. Üretim için gereğinden fazla malzeme kullanılması malzeme zayiatının artması.

5. Kurumda bakım ve onarım giderlerinin amortisman sınırlarını asarak artış göstermesi.

6. Mal veya hizmetin üretiminde kusur, is kazalarının artması, is düzeninin bozulması.

7. Kuruma yeni alınan personelin ortama ve işe uyum sağlamada bazı sorunlarla karşılaşması.

8. İşin kabul edilmesinde ve yapımında beklenen algılama, benimseme ve istekle çalışmaların azalması.

9. Kurumda iletişim, işbirliği ve koordinasyonda aksaklıkların meydana gelmesi.

10. Personel moralinin bozulduğunun görülmesi ve güdülenmesi gereğinin üzerinde durulması, zorunlu bir hale gelmesi.

11. Kurumda çalışan personel arasında uyuşmazlık ve disiplin olaylarının artması.

12. Kurumda personel hareketliliğinin, yer değiştirme ve ayrılmaların artış göstermesi.

13. Kurumun etkinlik alanı ile ilgili değişiklik ve yenilikleri yürütecek eleman sağlamada güçlük çekmesi.

14. Rakip olan diğerkurumların rekabet prensiplerine karşı personelin uyanık olması gerekliliğı.

15. Kurum içinde ve dışında kazanılan, beklenen saygınlığın azalması (Taymaz,1997).

2.1.2.4. Hizmetiçi Eğitimin Özellik ve İlkeleri

Tüm hizmet içi eğitimlerde şu özellikler bulunmaktadır:

1. Hizmet içi eğitimin amaçlarıyla kurumun amaç ve politikaları uyum içindedir.
2. Hizmet içi eğitim, ihtiyaç duyulduğunda planlanarak ilgili personelin kısa sürede eğitilmesini sağlar.
3. Hizmet içi eğitime katılacak personel yaş, öğrenimlerinin alanı ve düzeyi çalışma süreleri bakımından durumlarda olan yetişkinlerdir. Bu nedenle hizmet içi eğitim, yetişkin eğitiminin özelliklerini de taşır.
4. Hizmet içi eğitim personelin çalışma alanına yönelik olduğundan, genel olarak uygulamalı ve görev başında yapılır.
5. Hizmet içi eğitime katılan personelin özellikleri, konuların uygulamalı işlenmesi durumu göz önünde bulundurularak küçük ve homojen gruplar oluşturulur.
- 6.Hizmet içi eğitim, personelin görevini istenilen biçimde gerçekleştirilmesi ve başarılı olmasını amaçladığından meslek eğitimi niteliğı taşır.
7. Hizmet içi eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesi ve programların geliştirilmesi için, eğitime katılan tüm grupların görüşlerinden yararlanılır (Gümüşeli, 1986: 23).

Hizmet içi eğitimin kendine özgü nitelikleri olması nedeniyle ilkelerinin açıklanması gerekmektedir. İlke, sistemin işleyişine yön veren teorinin bir parçası, belirli bir alanda yapılacak çalışmalara, değerlendirmelere ve gelişmelere yol gösteren bir dayanak niteliğindedir (Alkan, 1973:83). Hizmet içi eğitim etkinliklerinde aşağıda belirtilen ilkelerin dikkate alınması gerekir:

1. Hizmet içi eğitimin amaçları saptanıp planları hazırlanırken, kurumun politika ve amaçlarına uygunluğuna önem verilir.
2. Hizmet içi eğitim programları, personelin özellikleri dikkate alınarak hazırlanılır.
3. Hizmet içi eğitim programları, katılan personelin psikolojik ve sosyolojik gereksinimlerini, iş yaşamındaki sorunlarını ve beklentilerini karşılayacak şekilde geliştirilir.
4. Hizmet içi eğitim programları, personelin gerekli duyduğu davranış değişikliğini sağlamalı ve yeni davranışlar kazandıracak nitelikte olmalı.
5. Öğretim programı, katılan personeli hizmet içi eğitimin gerekliliğine inandıracak şekilde ve kısa sürede uygulanır.
6. Öğretim programları, kurumun her kademesinde çalışan personelin yetiştirilmesi amacıyla, birey ve birimlerin işbirliğini sağlayacak şekilde düzenlenir.
7. Hizmet içi eğitimde uygulanacak öğretim yöntemi ve kullanılacak araç, gereç personelin ve kurumun durumu dikkate alınarak saptanır.
8. Hizmet içi eğitim programlarının uygulanması sırasında ve program sonunda ölçme-değerlendirme yapılır, sonuçlar yorumlanır. Elde edilen sonuçlar sistemin geliştirilmesinde kullanılır (Taymaz, 1992: 12).

2.1.2.5. Hizmetiçi Eğitimin Saptanması

Eğitim ihtiyacı; bir hizmet veya işte çalışan personel tarafından, işin veya hizmetin yerine getirilmesinde gerekli olan bilgi, beceri ve davranışlar bakımından duyulan eksiklik ve gerekliliktir. Yani hizmet içi eğitim ihtiyacı, bireyin karşılaştığı

sorunları çözerek amaca ulaşmasını sağlamada eksiklik ve gerekliliğini duyduğu bilgi, beceri ve davranışlar yada personelin kendi rolünü oynayabilmesi için noksanlığını duyduğu yeterliklerdir (Taymaz, 1992: 25)

Hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespitinde kullanılan başlıca teknikler şu şekilde sıralanabilir;

- Kayıt ve raporların incelenmesi.
- Grup toplantılarının düzenlenmesi.
- Görüşme (mülakat) yapılması.
- Anket uygulanması.
- Gözlem yapılması (Jones, 1985:14).(Aktaran Çiftci, 2008:19)

2.1.2.6. Türkiye’de Öğretmenlere yönelik Hizmet İçi Eğitim

Türkiye’de öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimden Millî Eğitim Bakanlığı sorumludur. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun amir hükümleri gereğince Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı öğretmenlerin işte verimliliklerini arttırmak, bilgi ve görgülerini yenilemek, hizmet içi faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmek görevi, Millî Eğitim Bakanlığı’nın 30.11.1960 tarih ve 17891 sayılı emriyle Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü’ne bağlı olarak “Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Bürosu”na verilmiştir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra 01.07.1966 tarih ve 40698 sayılı onayla bu büro müstakil Eğitim Birimi Müdürlüğü haline getirilmiştir. Hizmetin çeşitliliği ve genişliği dikkate alınarak Eğitim Birimi’nin, 1974 yılında Başbakanlığın da olumlu görüşü ile “Personel ve Organizasyon Geliştirme Genel Müdürlüğü” olarak teşkilatlanması kararlaştırılmış ve o yıl bütçe kanununa girmişse de gerekli kadro sağlanamadığından, sonuç almamış ve genel müdürlük olamamıştır.

Personelin hizmet içinde yetiştirme işlemlerinin çeşitli dairelerce yapılması, 657 Sayılı Kanun’un 215. maddesinde istenen bütünlüğe uymadığından, hizmet içi eğitim faaliyetlerinin merkezi bir birim tarafından yapılması öngörülmüştür. Bakanlık makamının 27.11.1975 tarih ve 43088 sayılı onayı ile 657 Sayılı Kanun’un 78. maddesi kapsamına giren, yetiştirilmek amacıyla yurt dışına gönderileceklerin, Yüksek Öğretim

Genel Müdürlüğü ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen, yurt dışı bilgi görgü artırma ve üst öğrenim faaliyetleri de Eğitim Birimi Müdürlüğü'ne verilmiştir.

İş hacmi ve hizmet verdiği alanın genişlemesi sonucu, bakanlık makamının 26.12.1975 tarih ve 5-209/2166 sayılı onayı ile Eğitim Birimi Müdürlüğü “Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı” olarak teşkilatlandırılmıştır. Daha sonra, Hizmet İçi Dairesi Başkanlığı'nın “Hizmet İçi Eğitim Genel Müdürlüğü” olarak teşkilatlanması 25.02.1981 tarih ve 0001-84-351 sayılı makam onayı ile uygun görülmüştür.

Hizmet İçi Eğitim Genel Müdürlüğü 26.02.1982'de ve bağımsız daire başkanlığı statüsüne dönüştürülmüştür. 179 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 29. maddesine göre Hizmet İçi Daire Başkanlığı;

(a)Bakanlık personelinin yurt içinde veya yurt dışında hizmet içi eğitim yoluyla ve diğer usullerle yetiştirilmeleriyle ilgili bütün görev ve hizmetleri yapmak,

(b) Diğer kurum ve kuruluşların hizmet içi eğitim merkezlerinin faaliyet ve hizmetlerinin düzenlenmesini yönlendirmek ve yardımcı olmakla görevlendirilmiştir.

30.04.1992 tarih ve 3797 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığı'nın teşkilat ve görevleri hakkında kanun ile Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Merkez Teşkilatı'nın yardımcı birimleri arasında gösterilerek; Bakanlık personelinin yurt içinde veya yurt dışında hizmet içi eğitim yoluyla ve diğer usullerle yetiştirilmeleri ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmekle yükümlü kılınarak bugünkü yapısına kavuşturulmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı yıllık merkezi hizmet içi eğitim planı, Millî Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğinin 8. maddesinde tanımlanan “Eğitim Kurulu”nun belirlediği esaslara göre; merkez ve taşra teşkilatının görüşleri alınarak Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı Planlama Kurulu tarafından hazırlanmaktadır. Bu plan Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılarak uygulanmaktadır.

1993 yılında bir bakanlık genelgesi ile valiliklere mahalli olarak kendi illerinde görevli öğretmen ve diğer personelin hizmet içi eğitimlerini planlama ve uygulama yetki ve sorumluluğu vermiştir. Bu hususta yapılacak çalışmalar daha sonra 1994

yılında çıkarılan “Millî Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği” ile belirli esaslara bağlanmıştır.

Hizmet İçi eğitim faaliyetleri, Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı hizmet içi eğitim enstitüleri, öğretmen evleri, pansiyonlu okullar, üniversiteler ile gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarında “Millî Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği”ne göre gerçekleştirilmektedir.

Hizmet içi eğitime katılmak, eğitim faaliyetlerinin amaç ve özelliğine göre isteğe bağlı veya zorunludur. Ancak katılımcıların listesi onaylandıktan sonra çağrılanlar ilgili eğitim faaliyetlerine katılmak zorundadır.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı yöneticilerinden hizmet içi eğitime katılanlarla ilgili mevzuata göre değerlendirme puanı verilmektedir. Bazı durumlarda öğretmenlerin hizmet içi eğitim görmüş olması nakil ve atama işlerinde emsallerine göre avantaj sağlamaktadır.

Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, bakanlık merkez ve taşra teşkilatı, üniversiteler, diğer kamu ve özel kurum/kuruluşlarıyla iş birliği yapılmaktadır. Yabancı dil konularında yabancı kültür merkezlerinin teknik desteğinden yararlanılmaktadır (MEB, 2006: 7-10).

2.1.2.7. Dünya Ülkelerinde Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Amerika Birleşik Devletleri

Öğretmenlerin alacağı hizmet içi eğitimi eyaletler kendi bölgelerine göre belirlemektedir. Alınacak hizmet içi eğitimler resmi nitelikte kurslar ve seminerler şeklindedir. ABD’de öğretmenlerin aldığı seminer ve kurslar, ücretlerinde artış olmasını sağladığından katılımlar da yoğun olmaktadır. Seminerler, normal sınıflarda özürü öğrencileri eğitime, alt gelir grubundaki öğrencilerin eğitimi, ana dili İngilizce olmayan öğrencilerin eğitimi gibi konularda düzenlenmektedir. Ayrıca diğer okulların ziyaret edilmesi, okullarda öğretmenler için uzmanların getirilip konferanslar verilmesi, kişisel sıkıntılar için de danışmanlar sağlanması şeklinde hizmet içi eğitimler verilmektedir. Hizmet içi eğitimler genellikle yüksek öğretim kurumlarınca yapılmaktadır. Ayrıca yerel okul bölge idarelerinin danışmanları tarafından da düzenlenmektedir. ABD’de öğretmenlerin hizmet içi eğitimi alabilecekleri öğretmen eğitimi merkezleri

bulunmaktadır. Bu merkezlerde kapsamlı bir biçimde eğitilebilecekleri; görsel işitsel kaynaklar kısmı, öğretim materyallerini kullanma geliştirme salonları, referans kitaplığı, sempozyum ve konferans salonları bulunmaktadır. Okul idareleri, öğretmenlerin hizmet içi eğitim alanındaki yapacakları masrafları karşılayıp onları resmi izinli saymaktadırlar. Ayrıca eğitimle ilgili başka birimlerdeki çalışmalarını da teşvik etmektedirler. ABD’de hizmet içi eğitime katılım oranı oldukça yüksektir. Bunun nedeni hem ücretlerindeki artış hem de öğretmenlikte devam edebilmeleri için gerekli olmasıdır (MEB, 2006: 86).

Hizmet içi eğitime katılıp başarılı olan öğretmenlerin maaşları arttırılmaktadır. Birçok okul kurslara katılımı özendirmek için harcamaları kendisi karşılamaktadır (Özyürek,1981:45).

ABD’de HİE etkinlikleri için yapılan harcamalar eğitim sistemi için yapılan toplam harcamaları geçmektedir. Bu da HİE’ye verilen önemin bir göstergesidir. 1990’lı yıllara kadar 30 milyar dolar olan HİE harcamaları 1990’lı yıllarda 44 milyar dolara çıkmıştır (Erdoğan, 1997: 67).

Almanya

Almanya’da hizmet içi eğitim devlet tarafından desteklenen birimler tarafından (Devlet yüksek okulları, Hizmet İçi Eğitim Enstitüleri, İl Eğitim Müdürlükleri) gerçekleştirildiği gibi vakıflar ,yayın evleri, sendikalar ve kiliseler tarafından da düzenlenmektedir. Hizmet içi eğitimler zorunlu olabildiği gibi isteğe bağlı olarak da gerçekleşmektedir. Başvurular belirli tarihlerde gerçekleşir. Eğitimler ders saati ile çakıştığı durumlarda okul müdürlüklerinden izin alınır. Zorunlu hizmet içi eğitimler; eğitim alanındaki yeni görevlerde, yeni uygulanan öğretim programının tanıtımı için bir de din eğitimi için gerçekleşir. Alınan hizmet içi eğitimler terfilerde önemli bir yere sahiptir ve öğretmenlerin eğitimdeki gelişmeleri takip edebilmesi ve uygulaması için de önemlidir. Almanya’da hizmet içi eğitim farklı kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştiğinden masrafların karşılanmasında da farklılıklar olmaktadır. Sendikalar, dernekler, sosyal kuruluşlar masrafları üstlenmezken, kilise ve yayın evleri masrafların bir kısmını ya da tamamını üstlenirler (MEB, 2006:147- 148).

Devlet tarafından gerçekleştirilen hizmet içi eğitim faaliyetleri uzmanlaşmış enstitüler tarafından gerçekleştirilmektedir. Uzun süreli kurslarda, kalacak yer ve diğer masraflar enstitüler tarafından gerçekleştirilmektedir. Öğretmenlerin gelişme ve

değişimlerden haberdar olması ve kendilerini yenileyebilmeleri için düzenlenen hizmet içi programlarına katılım oldukça yüksektir. Bunun nedeni, zorunlu eğitimin olması, isteğe bağlı eğitimin de öğretmenlere sağladığı teftiş puanları, terfi durumları gibi resmi yararlarıdır (MEB,1995:27).

Avustralya

Hizmet içi eğitim öğretmenin yükselmesi için önemli bir kriterdir. Avustralya’da seminerler ve kurslara katılım zorunlu değildir. Ancak hizmet içi eğitim almayan birinin yükselmesi de mümkün değildir. Okullar eğitimi önce kendi bünyelerinde gerçekleştirir. Zümre başkanları veya deneyimli öğretmenlerden faydalanılmaktadır. Gerekli görüldüğü takdirde resmi kurumlardan da yararlanılmaktadır. Öğretmenler hazırladıkları projelerle resmi kurumlardan yardım isteyip eğitim talep edebilmektedirler. Bu eğitimler üniversiteler tarafından gerçekleştirildiği gibi dış ülkelere de gönderilebilmektedirler. Hizmet içi eğitimler genellikle ders dışı saatlerde gerçekleşmektedir. Derslerle çakıştığı durumlarda geçici öğretmenler boş olan derslerde görevlendirilmektedir. (MEB,2006:174).

Avusturya

Eyaletlerin belirlemiş olduğu hizmet içi eğitimler Pedagoji Enstitüleri tarafından düzenlenmektedir. Resmi bir biçimde eğitim verilmektedir. Eğitim genellikle bilgilerin güncelleştirilmesi, eğitimdeki değişim ve yeniliklerin belirlenmesi ve eğitim yönetiminde gerçekleşmektedir. Eğitimlerin verilmesinde üniversiteler, gerekli görülen kurum ve kuruluşlar görevlendirilmektedir. Öğretmenler ve yöneticiler katıldıkları bu programlarla kendilerini geliştirip, yeniliklerin farkına varmışlardır. Alınan hizmet içi eğitimler daha sonraki yıllarda yönetici kademelerine geçişte önemli bir kriter olarak değerlendirilmiştir (MEB,2006:186). Hizmet içi eğitim yasa ile zorunlu hale getirilmiş olsa bile, eğitimin uygulanmasında gönüllülük esas alınmaktadır (MEB, 1995:45).

Belçika

Öğretmenlerin alacakları hizmet içi eğitimler hem resmi kurumlar hem de özel kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Eğitim bakanlıkları resmi, Katolik Okulları Yönetim Kurulu ve Belediye Eğitim Bölümleri de özel olarak eğitim veren kurumlardır. Eğitimlerin yapıldığı yerler hizmet içi eğitim merkezleri ve okullardır. Verilecek kurs

ve seminerler resmi ve özel kurumlar tarafından belirlenerek okullara gönderilir. Belirlenen kurslara uygun görülen öğretmenler gönüllülük esasına göre kurslara katılabilir. Alınan eğitimler öğretmenlerin maaşlarında artış sağlar. Yönetici olabilmek için hizmet içi eğitim almak zorunludur (MEB,2006:193).

Çin

Hizmet içi programlar hem resmi kurumlar tarafından hem de yerel düzeydeki idari birimler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu kurumlar enstitüler ve diğer toplumsal kuruluşlarla işbirliği içinde eğitimleri gerçekleştirmektedirler. Öğretmenlere ideolojik, siyasi ve meslek eğitimi şeklinde hizmet içi eğitimi verilmektedir (MEB,2006:203).

Danimarka

Belediyeler eğitimle ilgili işleri yürüttüğünden resmi olarak hizmet içi eğitimle ilgili yönetmelik bulunmamaktadır. Bakanlıklar, belediyelerin ve okul idareleri ile öğretmenlerin isteği doğrultusunda eğitim vermektedirler. Eğitimi verirken de Seminaryumlar (öğretmen okulları), üniversiteler ve sendikalarla işbirliği yapmaktadırlar. Eğitimler genellikle öğretim yılı içerisinde gerçekleşmektedir. Öğretmenlerin programları yapılırken alınacak kurslar dikkate alınıp ona göre program hazırlanmaktadır. Uzun süren eğitimlerde öğretmenin dersine, dersi aksatmamak için, vekil öğretmenler getirilmektedir. Teknoloji, kütüphane eğitimi, okulda danışmanlık, fizik, kimya, ev becerileri zorunlu hizmet içi eğitimleridir. Bunun dışındaki eğitimlere katılmak isteğe bağlı gerçekleşmektedir. Zorunlu olmamasına rağmen öğretmenlerin %40'ının eğitime katıldığı saptanmıştır. Öğretmenlerin katılım giderleri okul ve devlet tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca yatılı eğitim merkezleri bulunmaktadır. Alınan kurslarla öğretmenler değişik alanlarda da görev yapabilmektedirler. Danışmanlık kursunu alan bir öğretmen, okullarda rehberlik hizmeti verebilmektedir. Yönetici olabilmek için de kurslara katılma şartı aranmaktadır. (MEB,2006:222).

Fransa

Hizmet içi programlar kişisel ve mesleki ihtiyaçları karşılayacak nitelikte hazırlanmaktadır. Programlar bölge Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından yapıp kitapçık halinde duyurulmaktadır. Her bölge kendine ait illerdeki personeli kabul etmektedir.

Hizmet içi eğitim; Fransızca'nın öğretimi, öğrenci başarısını arttırmaya yönelik programlar, vatandaşlık eğitimi veren programlar, bilim ve teknolojik eğitim veren programlar, bilgisayar eğitimi, yabancı dil eğitimi, mesleki eğitim veren programlar, okul idarecilerine yönelik programlar, kültür ve sanat alanlarında gerçekleştirilmektedir. Eğitim programları bölge Millî Eğitim Müdürlüklerinin bulunduğu merkezlerdeki enstitüler ve üniversitelerle iş birliği yapılarak verilmektedir. İsteğe bağlı hizmet içi eğitim uygulaması gerçekleştirilmektedir. Alınan belgeler maddi bir kazanç sağlamamaktadır. Maaşlarda çok az farklılık sağladığı belirtilmektedir. (MEB, 2006:284)

“Hizmet içi eğitim, yasalarla Fransa’da zorunlu hale gelmiştir. Her ilkokul öğretmeni meslek yaşamı boyunca, toplam 36 haftalık hizmet içi eğitim etkinliklerine katılmak zorundadır. Bu süre bir yıllık eğitime denktir. 1969-1980 yılları arasında 200 bin öğretmenin hizmet içi eğitimi gerçekleşmiştir.” (Özyürek, 1981:38)

Hollanda

Derslerin içeriğinde ve ders kitaplarında yapılan değişiklikler, hizmet içi eğitime önem verilmesine neden olmuştur. Bilgi ve beceriyi arttırmaya yönelik hizmet içi eğitimi uygulanmaktadır. Kurslar okulların ve öğretmenlerin taleplerine göre düzenlenmektedir. Kurslar sadece bir okulun öğretmenlerine uygulandığı gibi büyük öğretmen guruplarına da uygulanabilmektedir. İlk, orta, ve mesleki okullarda görevli öğretmenlerin hizmet içi eğitim ödenekleri doğrudan okulların kendilerine ve mesleki eğitim kurumlarına verilmektedir. Okullar hizmet içi eğitimin hangi konuda ve kimden alınacağına kendisi karar vermektedir. Eğitim müfettişleri hizmet içi eğitim için ayrılan ödeneğin yerinde kullanılıp kullanılmadığını takip eder. Eğitimler genellikle öğretmen yetiştiren kurumlar tarafından verilir. Hizmet içi eğitime her öğretmen katılabilir. Öğretmenlere sertifika verilir. Bir öğretmenin en üst dereceye terfi edebilmesi için en az bir hizmet içi eğitim belgesi almış olması gerekmektedir. Hollanda’da eğitim alanında bakanlık tarafından hizmet içi eğitim için geçici fonlar oluşturulmaktadır. (MEB, 2006:318)

İngiltere

Öğretmenler göreve başlarken yaptıkları sözleşme ile hizmet içi eğitim almayı kabul etmişlerdir. Hizmet içi eğitimi, yerel yönetimler belirlediği gibi okullar da ihtiyaçları doğrultusunda belirleyebilir. Ülkemizdeki Hizmet İçi Dairesi İngiltere’de yoktur. Hizmet içi eğitim almak kademe ilerlemelerinde, öğretmenlerin

performanslarının değerlendirilmesinde etkilidir. Hizmet içi eğitimleri, üniversiteler ve alanlarında kendini ispatlamış eğitim kurumları tarafından gerçekleştirilmektedir (MEB,2006:331).

İngiltere’de hükümetin amacı, özellikle eğitim reformlarının ışığında profesyonel öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmek ve güncelleştirmek için eğitim görmelerine yönelik olarak yeterli fırsatları ele geçirmelerini sağlamaktır.(MEB, 1995:79).

İsrail

Hizmet içi programlarda isteğe bağlı eğitim verilmektedir. Verilen eğitim resmi ve özel kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Eğitim Bakanlığı, öğretmen sendikaları,üniversiteler ve öğretmen kolejleri ile iş birliği içinde hareket etmektedir. Eğitim alan öğretmenlerin maaşlarında artışlar yapılmaktadır (MEB, 2006:349).

İsveç

Hizmet içi eğitim İsveç’te “Yeterlilik Gelişimi” adıyla değerlendirilmektedir. Okullar kendileri öğretmene hizmet içi eğitim vermekle yükümlüdür. Öğretmenler eğitim almak istedikleri konularda okul müdürüne istekte bulunurlar. Okul müdürünün isteği üzerine hizmet içi eğitime katılırlar. Ayrıca yılda birkaç kez okul müdürleri kendi bünyesinde eğitim vermektedirler. Okul Kanunu’na göre her belediye ve il genel meclisi, eğitim veren personele yeterlik gelişimi konusunda eğitim vermekle yükümlüdür. İsveç’te mahalli yönetim söz konusu olduğundan okullar belediyelere bağlıdır. 1990 yılında merkezi yönetimden ayrılmıştır. Her belediyeye devlet bütçesinden toplu ödenek verilmekte belediyeler de harcamalarına kendileri karar vermektedirler. Hizmet içi eğitimde kurum ve kuruluşlarla direkt bir ilişki söz konusu değildir. İsveç’te çok çeşitli konularda hizmet içi eğitim verilmekte ancak ağırlıklı olarak, pedagojik eğitim ile yabancı öğrencilerin kültürlerini anlamaya yönelik eğitimlerin fazla olduğu dikkat çekmektedir (MEB,2006:357).

İsviçre

İsviçre konfederasyonunu oluşturan devletlerden her biri olan kantonlarda, Kanton Eğitim Müdürlükleri’nin hizmet içinden sorumlu birimleri, her yıl hangi

konuda, nerede ve ne kadar süreli eğitim vereceklerini bir broşür ile duyurur. Kantonlar kendi bünyelerinde hizmet içi programları uygulayabildikleri gibi komşu kantonlarla da işbirliği yapabilmektedirler. Bazen de üniversitelerle işbirliği yapmaktadırlar. Hizmet içi eğitimlerde; öğretmeni gelişmelerden haberdar etmek, yeni teknik ve yöntemleri öğretmek, öğretmenin bilgi ve görgüsünü arttırmak hedeflenir. Bütün öğretmenlerin yılda en az 2 hafta hizmet içi eğitim alması zorunludur. Ancak gönüllü hizmet içi programları da mevcuttur. Bu programlara katılıp idareci olmak mümkündür. Ayrıca her öğretmenin hayatı boyunca ikişer defa 6 aylık ücretli izinli olarak hizmet içi eğitime katılması mümkündür (MEB,2006:376).

1975'ten bu yana ilgi, ilkokul öğretmeni eğitiminde hizmet içi eğitime kaymıştır. 1988'de "Geleceğin öğretmenleri için hizmet içi eğitim" projesi başlatılmıştır (MEB,1995:137).

Japonya

İl Eğitim Komitesi hizmet içi eğitimle ilgilenmektedir. Öğretmenliğe yeni başlayanlar için, okul müdürleri için bir de 10 yılı aşkın süredir öğretmenlik yapan öğretmenler için ayrı hizmet içi programları düzenlenmektedir. Eğitimler İl Eğitim Komitelerinin kendilerine ait tesislerinde gerçekleştirilmektedir. Eğitimlere katılmak zorunludur. Sınıf öğretmenleri eğitime katıldıklarında onun yerine kimsenin görevlendirilememesi okul sisteminde aksaklıkların olmasına neden olmaktadır.

Seminerler üniversitelerle işbirliği içinde gerçekleştirilmektedir (MEB,2006:386).

Japonya'da Eğitim Bakanlığı, Yerel Eğitim Konseyi ve Öğretmen Eğitim Konseyi ve Öğretmen Yetiştirme Enstitüleri öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçmeleri için birlikte çalışmaktadırlar. Ayrıca üniversiteler de eğitim ve araştırmayı kapsayan ikili fonksiyonuyla bu işbirliğine katkıda bulunmaktadır. Hizmet içi eğitim programları ya üniversitelerce uygulanır ya da üniversitelerin yardımıyla hazırlanır (Özyürek,1981:30).

Rusya Federasyonu

Rusya'da hizmet içi eğitim devlet kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Bütün öğretmenlerin her 5 yılda bir seviyelerini yükseltme veya seviyelerini değerlendirme

zorunluluğu vardır. Seviyesini yükselten öğretmenlerin maaşlarında zam olmaktadır. Pedagojik İlimler Akademisi hizmet içi eğitimde en önemli kurum durumundadır. Hizmet içi eğitimde öğretmenlerin yaratıcılıklarını, kişiliklerini geliştirici çalışmalara ağırlık verilmektedir (MEB,2006:420).

Macaristan

Hizmet içi eğitimler okullar ve Millî Eğitim Enstitüsü tarafından yürütülmektedir. Eğitimler genellikle seminer şeklinde gerçekleştirilmektedir. Seminerlerin konuları bölgelere göre farklılık göstermektedir. Öğretim elemanlarından konuşmacı olmaları istenmektedir. Eğitimdeki amaç, öğretmenlerin bakış açılarını geliştirmek ve pedagojik kültürünü arttırmaktır (MEB,1995:165). Dünya ülkelerine bakıldığında; öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitime, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sürekli olarak sürdürmeleri açısından büyük önem verildiği görülmektedir.

2.1.3. Müzik Dersi Öğretim Programı Hakkında

İlköğretim müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir. Dolayısıyla program; 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve MEB İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme öğretme süreçleri, kazanımlar, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynakça bölümlerinden oluşmaktadır.

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak; etkinlik örnekleri ve ölçme değerlendirme süreçlerine yer verilmiştir. Bu etkinliklerin bire bir kullanımının yanı sıra, öğretmenler de programın yaklaşımına uygun olarak verilen örnek etkinliklerden yararlanarak yeni etkinlikler geliştirebilirler.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur:

• Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,

- Atatürk ilke ve inkılâpları,
- Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,
- Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,
- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel ihtisas Komisyonu'na belirlenmiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
- Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
- Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.
- Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.
- Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi ile gerçekleşmelidir.
- Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır. (MEB,2006:2)

PROGRAMIN VİZYONU

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası hâline getirmek ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,
- Güzel sanatların her türüne açık,
- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre:

- Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
- Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini gerçekleştirebilmek için, kısmen de olsa öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmaya izin verilmelidir. Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim

gerçekleştirebilmek için mutlaka işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere bilgilerini sınayabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
- Bireylerin farklılığını kabul eder,
- Öğrencilerin araştırıcılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı

verir.(MEB,2006:5)

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAPISI (1-8. SINIFLAR)

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

Genel Amaçlar

Müzik öğretim programının amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,

- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.(MEB,2006:6)

Temel Beceriler ve Değerler

Müzik Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı, içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılması beklenen;

Temel Beceriler;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okuryazarlığı edinebilme, estetik duyarlılığa sahip olma.

Değerler;

- Paylaşım, hoşgörü, sorumluluk olarak belirlenmiştir.

Öğrenme Alanları

Müzik Dersi Öğretim Programı, “**Dinleme - Söyleme - Çalma**”, “**Müziksel Algı ve Bilgilenme**”, “**Müziksel Yaratıcılık**” ve “**Müzik Kültürü**” adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbirleriyle tamamen kenetli olup sadece gerekli hallerde olarak ayrılabilirler.

Kazanımlar

Kazanımlar, öğrenme - öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar programda sunulmuştur.

Etkinlikler

Müzik Dersi Öğretim Programı’nda verilen etkinlikler sadece örnek niteliğinde olup; öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya değişiklikler yapabilir. Etkinliklerin, öğrenme öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak biçimde düzenlenmesine; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları ve var olan bilgileri de göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşıma uygun planlanmasına dikkat edilmelidir.

Müzik Dersi Öğrenme-Öğretme Süreci

İlköğretim müzik dersinin öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri (Dalcroze, Orff, Kodaly, vb.) ile birlikte , genel öğretim yöntemlerine de yer verilmiştir.

Müzik eğitiminde kazanımlara uygun olarak, “Oyun, Dans, Devinim” ekseninde ilgili yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır. Genel müzik eğitiminde nota öğretiminin amaç değil, araç olduğu ilkesinden hareketle; programda nota öğretimi 4. sınıftan başlatılmıştır. Kulaktan şarkı öğretim yöntemi ise 4. Sınıf düzeyine kadar aktif olarak uygulanmakla birlikte, nota öğretiminin yanında

ilköğretim süreci boyunca her düzeyde mutlaka kullanılmalıdır. Ayrıca, 7-8. sınıflarda, öğrencilerin ergenlik dönemine ilişkin ses yapılarındaki değişim sebebiyle, bu dönem çocuklarında şarkı söyleme etkinliğinden çok; dinleme, çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesi uygun olacaktır.

İlköğretim 1-8. sınıf Müzik Ders Programı'nda ifade edilen kazanımlardan bazıları, eğitim-öğretim yılı içerisinde, müzik eğitiminin basitten karmaşığa doğru işlenmesini sağlamak ve hangi kazanımın hangi kazanımdan önce mutlaka işleneceğine işaret etme amacıyla “sıralı kazanımlar” (“--sembolü ile) kazanım tablosunun açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Açıklamalar bölümündeki sıralı kazanımlarda belirtilen “--işreti, kazanımın hangi kazanımdan sonra verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Sıralı kazanımların işlenmesinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulması önemlidir. Sıralı kazanımların ne zaman verileceği ise müzik öğretiminin etkililiği, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları, bireysel farklılıkları ve çevre özellikleri göz önünde bulundurularak düzenlenmeli ve yıllık planda eğitim-öğretim yılına yayılarak verilmelidir. Özetle sıralı kazanımlardan anlaşılması gereken, kazanımların birbirini takip eden haftalarda işlenmesi zorunluluğu değil, sadece etkili müzik eğitimi için, kendi içlerinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulmasına dikkat edilerek işlenmesidir. Ayrıca bu kazanımlar başka ders işleniş süreçlerinde, farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak tekrar verilebilir. Sıralı olan kazanımların dışındaki diğer kazanımlar ise yukarıda belirtilen eğitim öğretim süreçlerinin planlanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar gözetilerek, yıl içerisinde farklı zamanlarda tekrar edilerek kullanılabilir. Ayrıca bu kazanımlar farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak da verilebilir. Belirtilen sıralı kazanımların öncelik sonralık sırasına uymak kaydıyla, birbirlerini tamamlayan, birbirleriyle ilişkili birden fazla kazanım, öğrenme ve öğretme süreçlerinin planlanmasında aynı ders işleniş süreçlerinde ele alınabilir.

Programda sınıf düzeylerine göre verilmiş olan kazanımlar; açıklamalar bölümünde belirtilmemiş olsa da müzik eğitiminin diğer öğrenme alanlarıyla ve özellikle “Dinleme – Söyleme – Çalma” alanında uygun görülen kazanımlarla, öğrenme-öğretme süreçlerinin her aşamasında ilişkilendirilmeye çalışılmalı, kazanımların işlenilme sürecinde müzik eğitiminin gerekliliği olan öğrenme alanlarının birbirleriyle olan sarmallığı sağlanmalıdır.

Kazanımların işlenişinde açıklamalar bölümündeki sınırlılıklara dikkat edilmeli ve öğrenci seviyesine uygun bir işleniş sırası izlenmelidir.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” (M. K. Atatürk) özdeyişi ışığında, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, ulusal bilinci gelişmiş, ince sanat zevkine sahip kültürlü bireyler yetiştirme anlayışı da her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, Atatürkçülük kazanımları yıl içerisinde tekrarlı olarak (10 Kasım Atatürk’ü Anma Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik Bayramı vb. özel gün ve haftalarla ilişkilendirilerek) işlenmelidir.

Müzik dersinde, temel yaşam becerilerinin yanı sıra olumlu kişilik gelişimine de dikkat edilmeli, diğer disiplinler ile de ilişkiler kurularak, müziğin yaşamın bir parçası olduğu gerçeği her fırsatta dile getirilmelidir.

Programı oluşturan kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler gözlenebilir nitelikte olup; öğrencilerin kazanımlara ulaşmasında program içerisinde örnek olarak verilen etkinlikler sadece bir araç olarak görülmelidir. Programın ölçme-değerlendirme boyutu, sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Yapılacak ölçme ve değerlendirmeler farklı ölçek-ölçütlerin kullanımına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmelidir.

- Öğrenme-öğretme sürecinin başında öğrencilerin ön öğrenmelerini (bilgilerini) ortaya çıkarmak amacıyla derse hazırlayıcı ve motive edici uygulamalara (etkinliklere) yer verilmelidir.

- Müzik dersinden, her öğrenci bir dönem süresince en az bir performans ödevi hazırlamalıdır.

- Ders yılı sonunda öğrendiklerini sergilemek, paylaşmak ve öğrenmeyi zevkli kılmak amacıyla yıl sonu etkinlikleri yapılabilir.

- Dersin işlenmesi sırasında Öğretmen Kılavuz Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve bu kitapları destekleyecek; ses efektleri de içeren millî bayramlar, özel gün ve haftalarla ilgili marş, türkü ve benzeri seçkin eserlerin de yer aldığı multi-medya araçları kullanılmalıdır.

CD’de yer alacak eserlerin; çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda sınıf seviyeleri ve ses sınırlarında ve uslûba uygun seslendirilip çalınmış, eğitimde kullanılabilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

• İlköğretim 1-8 Müzik Ders Programı Yapılandırmacı Yaklaşım’ın 5E modeline göre oluşturulmuştur. Programın uygulanmasında “Öğrenme-Öğretme Süreci”nin “işleniş” bölümünde, aşağıda ifade edilen başlıkların belirtilmesi yerine, uygulamaların bu bölümde etkinlik temelli olarak yapılandırılması gereklidir. Değerlendirme bölümü hariç, 5E modelini yansıtan alt başlıkların (Giriş, Sezdirme, Bilgiyi Paylaşma, Bilgiyi Kullanma) Öğrenme Öğretme Süreci’nin işleniş bölümü etkinliklerine yansıtılması gözetilmelidir.(MEB,2006:7-10)

Ders işleniş Süreci

Sınıf:

Öğrenme Alanı:

Kazanımlar:

Süre:

Yöntem ve Teknikler:

Araç-Gereçler:

I. Hazırlık

Öğretmen hazırlığı: Öğretmenin ders işleniş sürecinde kullanılacağı kaynaklar, araç gereçler, araştırma konularını planlanması gibi hazırlıklarını kapsar.

Öğrenci Hazırlığı: Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirme amacıyla ulaşacağı araştırma sonuçları ya da pratik uygulamalar olabileceği gibi, ders işleniş sürecinde kullanacakları öğrenmelerinde yardımcı olacak çeşitli araç-gereçleri kapsar.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

Giriş: Öğrencilerin derse ilgisinin çekilmesi amacıyla yapılacak çalışmaları kapsayan bölümdür. Yeni öğrenilecek bilgi ve becerilerin öğrencilere sunulmasından önce onların konu hakkında önceki bildiklerinden yola çıkılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Soru, örnek olay, görsel okuma, dinleme, doğaçlama, ritmi bedensel hareketlerle hissetme vb. gibi merak uyandırıcı ve eğlendirici çeşitli yöntemler kullanılarak öğrencilerin derse ilgileri uyandırılmalı ve ön bilgileri harekete

geçirilmelidir. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından bunlar değerlendirilerek öğrencilerin mevcut bildiklerinin yeni kazanılacak bilgi, beceri, tutum ve değerlere uygunluğuna bakılmalıdır. Bu yolla zihinsel çatışma- dengesizlik durumunun yaşanmaması için önceki zihinsel anlamların yeni öğrenilecek bilgi ve becerilere uyum sağlaması amacıyla yeniden yapılandırılmasını sağlayacak çeşitli etkinlikler yapılmalı ve öğrenmenin belli yapılar etrafında oluşması kolaylaştırılmalıdır. Konunun özelliğine göre belli anahtar kavramlar etrafında bilgilerin yapılandırılması sağlanabilir. Bu aşamada önemli olan öğrencilerin değişik fikirler ileri sürmelerini, soru sormalarını, çeşitli uygulamalar yapmaya teşvik ederek ön bilgilerin açığa çıkartmak ve öğrencilerin derse motivasyonlarını sağlamaktır.

Sezdırme: Bu aşamada yeni bilgiler, beceriler, tutum ve değerler öğretmen rehberliğinde çeşitli etkinlikler yapılarak kazandırılmaya çalışılır. Önemli olan öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun olarak öğrenme etkinliklerinin öğrencilere sunulmasıdır. Öğretmen etkinliklerde yol gösterici olmalıdır. Öğrencilerin birlikte çalışabilmelerine ve iletişim kurmalarını sağlamalıdır. Öğrenciler etkinliklerde aktif kılınarak öğretmen rehberliğinde istenilen amaca ulaşabilmeleri için yönlendirilmelidir. Öğretmen, her öğrenmenin bireylerde aynı şekilde oluşmayacağını da bilincinde olmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılık ve ifade becerilerini kullanmalarına önem verilmelidir.

Bilgiyi Paylaşma: Sezdırme (keşfetme) aşamasından sonra varılan sonuçları/anlamları öğrencilerin öncelikle birbirleriyle paylaşmalarına imkân verilmelidir. Her bilgi ve beceri Yapılandırıcı Yaklaşım'a göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandırılacağı için sonuçların paylaşılmasında etkili iletişim kurulması desteklenmelidir. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin yetersiz kaldığı yerlerde, öğrencilerin deneyimlerini bir araya getirmelerinde, sonuçlarını açıklamalarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel bilgi düzeyinde açıklamalarda bulunarak, yardımcı olmalı ve yeni öğrenilenlerin yapılandırılmasını desteklemelidir.

Bilgiyi Kullanma: Öğrenciler ulaştıkları bilgi ve becerileri çeşitli etkinlikler aracılığıyla uygulayarak ya da yeni olaylara uyarlarlar. Bu yolla öğrendiklerini pekiştirdikleri gibi farklı uygulamalarını da öğrenmiş olurlar. Öğretmen, yeni

öğrenilenlerin uygulanmasında öğrencilerden daha çok doğruluk ve sorumluluk beklemeli ve öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklemelidir.

III. Değerlendirme

Dersin tüm etkinliklerinde öğrencilerden dönüt almak için yapılan çalışmaları içeren süreç odaklı aşamasıdır. Değerlendirme sadece ders işlenişi sonucunda yapılan etkinlikler olarak anlaşılmamalıdır. Diğer değerlendirme çalışmalarının yanında çoğu zaman öğretmenin öğrencileri gözlemesi ya da onlara açık uçlu sorular sorması da değerlendirme kapsamına girmektedir. Bu aşamada amaç öğrencilerin ulaştıkları anlamları ifade etmeleri ya da ürünlerini sergilemeleridir. Bu evrede aynı zamanda öğrencilerin kendilerinin ve akranlarının performanslarını da değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Dolayısıyla öğrenciler yeni edindikleri bilgilerini ve becerilerini değerlendirerek bir sonuca ulaşabilmelidir. Öğretmen öğrencilerin gelişim düzeylerini kontrol etme yönünde bu tür değerlendirme etkinliklerini yapacağından, değerlendirme çalışmalarının sonuç değil süreç odaklı olarak sürekli yapılmasına özen göstermelidir.

IV. Bir Sonraki Derse Dönük Hazırlık

Bir sonraki ders için öğrencilerin yapacakları olası hazırlıkları içerecek bölümdür.

Ders işleniş Süreci

Sınıf : 1

Öğrenme Alanı : Dinleme-Söyleme-Çalma

Kazanımlar : 1. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.

2. Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder.

Süre : 40'+40'=80'

Araç-gereçler : Çevresindeki ses kaynaklarını (doğadaki sesler, taşıtlar, hayvanlar, kullandığımız araç-gereçler, çalgılar) gösteren poster, kartlar vb. araçlar. Ses kaynaklarının (doğa, taşıt, hayvan sesleri, çalgılar) kaydı bulunan kaset veya cd.

I. Hazırlık

- Ses kaynaklarının resimlerinin bulunduğu poster ve kartlar öğrencilere dağıtılır.

- Öğrencilerden bu görselleri incelemeleri ve bunlar hakkında fikir yürütmeleri istenir.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Öğrenciler eşit sayılarda gruplara ayrılır.
- Ses kaynaklarını gösteren posterler ve kartlar vb. araçlar tahtaya asılır.
- Ses kaynaklarının sesleri dinletilir ve dinletilen sesin hangi resme ait olduğu sırayla gruplara sorulur. En çok doğru yanıtı veren grup oyunu kazanır.
- Öğrencilere daha sonra bu ses kaynaklarını anlatan bir şarkı öğretilir ve bu şarkıda yer alan ses kaynaklarını taklit etmeleri istenir.

III. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu ya da kontrol listeleri kullanılabilir.

Bu araçlara ilişkin açıklamalar ve örnekler, ölçme ve değerlendirme bölümünde yer almaktadır. Ayrıca bu formlar ve ölçütler öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders işleniş Süreci

Sınıf : 3

Öğrenme Alanı : Müzikte Yaratıcılık

Kazanım : Bildiği müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

Süre : 40'+40'=80'

Araç – gereçler :

- Ritim çalgıları (marakas, ritim çubuğu, el davulu) bu çalgıların bulunmadığı hallerde ise onların seslerini veren materyaller üretilebilir. Örneğin; marakas için içine mısır, çakıl taşı, fasulye vb. konulan pet şişeler, el davulu yerine de büyük su bidonları kullanılabilir.

- Öğretilecek şarkı örneği (a-b formunda) belirlenir.

I. Hazırlık

- Şarkının sözleri tahtaya yazılır.
- Kullanılacak araç ve gereçler hazırlanır.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

• Şarkı, öğretmen tarafından “eko” yöntemi ile çeşitli heceler kullanılarak (bum, bum, tık, tık v.b) öğrencilere tekrarlatılır.

• “Eko” oyunu ile şarkının sözleri öğretilir. (Öğretmen söyler ve çalar veya şarkıyı dinletir. Öğrenciler de tekrar eder)

• Öğrenciler iki gruba (a-b) ayrılır. ilk grup (a grubu) şarkıdaki “a” cümlesini söyleyip dans ederken diğer grup heykel olur. “b” cümlesine sıra geldiğinde ise dans eden grup heykel olurken diğerleri dans etmeye başlar ve kendi cümlesinin gelmesini bekler. Bunlara ek olarak öğrencilere ritim çubuğu ve el davulu verilir. “a “ cümlesinde ritim çubukları, “b” cümlesinde ise el davulu ile şarkı çalınıp, söylenir.

• Öğrenciler şarkının farklı cümlelerine dikkat ederek dans etmek için “a” ve “b” şeklinde iki grup halka olurlar. Öğrencilerden “a” grubunda olanlar ile sağa doğru halkada yürür. “b” cümlesinde ise diğer grup ortaya doğru yürür ve bekler.

• Öğretmen yapılan bu etkinliklerden sonra öğrencilere bazı sorular yöneltir ve bu sorulara yönelik düşünceleri alınır.

Ezgiyi söylerken neden hareketlerinizi değiştirdiniz?

Hareketinizi ne zaman hangi cümlede değiştirdiniz? v.b

Öğrencilerin görüşleri alındıktan sonra ezgilerde yer alan farklı ezgi cümleleri olduğu konusunda seviyeye uygun açıklamalar yapılır.

• Bu örnek çalışmalardan ve açıklamalardan sonra öğrencilerden şarkıdaki aynı ve farklı cümlelere göre dans yaratmalarını istenir.

III. Ölçme ve Değerlendirme

Aşağıda, bu etkinliğin değerlendirilmesi için yapılan gözlemler sonucunda oluşturulabilecek kontrol listesi örneği sunulmuştur. Etkinliğin işlenişine, sınıf mevcuduna ve süreye bağlı olarak kontrol listesinde yer alan ölçütler öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders işleniş Süreci

Sınıf : 5

Öğrenme Alanı : Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanım : Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır

Süre : 40'

Araç-gereçler :

- Nota süre değerlerinin ve ölçü belirtecinin yazılacağı küçük kare kartlar.
- Ezgili vurmali çalgılar, blok flüt, ezgisiz ritim çalgıları.

I. Hazırlık

- Kartlara tek tek nota süreleri yazılır.
- Tahtaya sadece ölçü belirteci ve ölçü çizgisinin bulunduğu boş bir dizek çizilir

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Öğrenciler, eşit sayıda gruplara ayrılır.
- Her gruba farklı nota sürelerinin yazıldığı kartlar dağıtılır.
- Öğretmen kartların açılmaması konusunda öğrencileri uyarır.
- Grupların; verilen sürede, tahtaya çizilen dizek üzerine “re” den “la” ya doğru notaları sıralamaları ve süreleri ölçü belirtecine uygun biçimde yerleştirmeleri istenir.
- “Bağla” komutu ile grubun istenileni belirlenen sürede yapması beklenir.
- Belirlenen sürede istenileni doğru yapan grup oyunu kazanır.

II. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme ve kontrol listesi kullanılabilir. Bu ölçme araçlarına ilişkin örnekler, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin açıklamalarda sunulmuştur. Formlar ve formalarda yer alan ölçütler etkinliğin işlenişine bağlı olarak öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

2.1.4. Kuramlar ve Yöntemler

Bilim ve teknolojinin hızla değişip gelişmesiyle birlikte, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişikliklere gidilmesi söz konusu olmuştur. Günümüzde “öğretme” kavramından çok “öğrenme” kavramı önem kazanmış olup; bu anlayış doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi üretme gibi ihtiyaç duyulan temel becerilerin bireylere kazandırılması ve bu becerilerin yaşam boyu sürdürülebilmesi hususunda mevcut eğitim yaklaşımları birey ve toplum ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak tekrar analiz edilmiş ve yeni bir yapılandırmaya gidilmiştir .

2006 ilköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programının hazırlanması sürecinde de benzer anlayıştan yola çıkılmış ve programın temel felsefesine öğrenci merkezli bir anlayışı içeren “Yapılandırmacı Yaklaşım” ve “Çoklu Zekâ Kuramı” kaynaklık etmiştir.

Her alanda olduğu gibi müzik eğitimi sürecinde de öğrenciyi aktif kılarak bilgiyi keşfetmesini ve yapılandırmasını sağlamaya yönelik; genel ve alana özgü bazı özel müzik öğretim yöntemlerinden yararlanılması öngörülmüştür. Genel öğretim yöntemleri; diğer dersler için de ortak olarak uygulanan bazı öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine uyarlanması yolu ile oluşturulmuştur. Dersin işlenişinde müzik eğitimi öğrenme ve öğretme sürecinin aşamalarına (motivasyon, sezdirme-keşfetme, bilgiyi açıklama, bilgiyi kullanma ve değerlendirme) en uygun olanlar, bu yöntemler arasından itina ile seçilerek kullanılmalıdır. .(MEB,2006:11-16)

Genel “Müzik” Öğretim Yöntemleri:

Anlatım, Tartışma, Soru/Cevap, Karşılıklı Konuşma, Görüşme, Araştırma/inceleme, Sunma/ Alma, Bulma/Keşfetme, Yaratma/Üretme, Oyunlaştırma,

Rol Yapma, Örnek Olay inceleme, Yaşam Öyküleme, işbirliği Yapma, Paylaşma, Sorun Çözme, Gösterme/Yaptırma, Tasarlama/ Gerçekleştirme, Yapma/Yaşatma olarak sıralanabilir (Uçan, 1999). Özel müzik öğretim yöntemleri ise müzik eğitiminde alana özgü; yine öğrenciyi aktif kılacak ve bilgiyi yapılandırmasına yön verecek müzik öğretim ve yöntemlerini içermektedir.

Özel Müzik Öğretim Yöntemleri:

Müziksel işitme-okuma –yazma yoluyla müzik öğretimi

Müziksel Devinme/ Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Dalcroze)

Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Kodaly)

Müziksel Devinme / Ritimleme/ Söyleme-Çalma / Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretimi (Orff).

Özellikle Orff, Dalcroze gibi öğrenciyi aktif kılan ve yaparak, yaşayarak öğrenmesini sağlayan özel müzik öğretim yöntemlerinin müzik eğitimi öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösterdiği için önemlidir.

Yukarıda Özel Müzik Öğretim Yöntemleri başlığı altında verilen yöntemler incelendiğinde, genel müzik öğretim yöntemlerinden öğrenciyi aktif kılan bazı yöntemlerin de içinde yer aldığı görülmüştür. Ayrıca Özel Müzik Öğretim Yöntemleri içerisinde verilen Orff Yöntemi hakkında çağımızda sadece yöntem olmadığı, Orff Schulwerk yaklaşımı olduğu konusunda görüşler bildirilmektedir. (Uçan, 1999)

2.1.5. Şarki Öğretim Teknikleri

2.1.5.1. Kulaktan Şarki Öğretim Tekniği

İlköğretim birinci, ikinci sınıfları ve üçüncü sınıfın ilk yarısında bütün şarkılar kulaktan öğretilmeli. Bu şarkılar ezgi ve söz bakımından kolay özellikte olmalıdır. Ezgi, uygun bölümlere ayrılabilir. Bu bölümler ayrı ayrı öğretilmelidir. Her bölüm bir önceki bölüme kolaylıkla bağlanabilir. Ezginin öğretiminde şarkının özelliğine göre kimi zaman sözlerinden. Kimi zaman ezgisinden başlanmalı. Hatta bazen ezginin

tümünü sözsüz ve bir hece üzerinde öğretip, sözlerini daha sonra eklemek mümkün olabilir.

Her türlü öğretimde öğretmen, ezgiyi birkaç kez sesiyle ve çalgısı ile söyleyip çalmalıdır. Ayrılan her bölüm kendi içinde bütünlük kazandıktan sonra şarkının tamamı birkaç kez söyletilmeli. Sınıfın bir veya daha fazla öğrencisine solo veya koro halinde söyletilirken öğretmen de çalgı ile eşlik yapabilir. Öğretmen ezginin hangi şarkı biçimi ile yazıldığını bilirse bölümlerin ayrılmasında kolaylık sağlar.(Çiçek,2000:12)

2.1.5.2. Nota İle Şarkı Öğretim Tekniği

Nota ile şarkı öğretiminde öncelikle bilinmesi gereken nokta; ezginin notalarının daha önce bilinen seslerden olması gerekliliğidir. Çocuğun sesleri bilme durumu, dizek üzerindeki yerleri tanınması değil, sesleri titreşimlerine yüksekliklerine göre okuyup ayırdetmesidir. İstenen sesin yüksekliğine ulaşamayan, duyduğu sesleri yazamayan bir çocuk, notayı tanımıyor demektir.

Çocuğa öğretilen her nota, süreleriyle birlikte bir yaşayış olarak kavratılmalıdır.

Bazı şarkılar önce ritim olarak yazılıp okunur, daha sonra ses yükseklikleri verilebilir. Bazı şarkılar ana sesler çevresinde kümelenir. Böyle şarkılarda ana sesler üzerinde çalışmalar yapılabilir. Bu çalışma şarkını öğretimini kolaylaştırır. Nota öğretimi sırasında çalgı öğrenme işlemi de paralel olarak yürütülmelidir. Bu çalgı, ilköğretimde her yönden ekonomik olan blok flüt olmalıdır.

Nota ile şarkı öğretimi sırasında da "Kulaktan Şarkı" öğretiminde olduğu gibi ezgi, bölümlere ayrılmalı ve her bölüm ayrı ayrı çalışılmalı. Daha sonra şarkının tamamının öğretimine geçilmelidir. Bu teknikte de ezgi Parça-Bütün ilişkisiyle öğretilmelidir. (Çiçek,2000:13)

2.1.6. Özel Müzik Öğretim Yöntemleri

2.1.6.1. Müzikal İşitme, Okuma ve Yazma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi

Müzikal işitme, okuma ve yazma yoluyla müzik öğretim yöntemi, müzikal temel oluşturmaya ilişkin bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezışsel davranışları müzikal işitme, okuma ve yazma etkinliklerinde bulunarak öğretme yoludur.

Bu yöntem, müzikal temel oluşturunuc davranışlar kazandırırken müzik seslerini, müzik yazısını ve özellikle bu yazıda kullanılan genel soyut notalamayı somutlaştırmaya, böylelikle müzikal işitmeyi-okumayı-yazmayı-söylemeyi kolaylaştırmaya ve bu yolla etkili bir temel müzik eğitimi öğretimi gerçekleştirmeye öncelik verir.

Müzikal işitme/okuma/yazma yoluyla müzik öğretim yöntemi, daha çok müziğin temel gereci olan sesler bu seslerle yapılan (kolay) ezgiler, şarkılar ve türküler, bunlardan oluşan temek müzik dağarcığı ile bütün bunlarla ilgili temel beceri ve bilgiler üzerinde yoğunlaşan bir yaklaşımla uygulanır. Bu nedenle bu yöntem, ilköğretimde çoğu kez şarkı öğretimi, çalgı öğretimi ve kuramsal bilgi öğretimi ile birlikte iç içe uygulanır. Bu yöntemin uygulandığı öğrenme-öğretme etkinlikleri ve bu etkinlikler bağlamında yapılan çalışmalar, genellikle, en temel davranışları kazandırmaya, pekiştirmeye ve güçlendirmeye yönelik düzenlenir.(Akkaş,2005:63)

2.1.6.2. Müzikal Hareket ve Ritim Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi)

Jacques Dalcroze, İsviçreli bir müzik eğitimcisidir. O hem kendi, hem de öğrencileri için insanın sahip olduğu bir çok yeteneği aynı anda ortaya çıkaracak bir yöntem arayışı içine girdi. Dacroze, öğrencilerinin nota değerlerine kendilerinden bir şeyler eklediklerini görmüştü. Müzik ritimlerinin çocukların yürüyüşlerinde, koşmalarında, el ve kol hareketlerinde var olduğunu farketti. Onun amacı, doğuştan var olan bu yeteneğin yapay olmayan doğal bir duyarlık olarak geliştirilmesi idi.

Çocuk önce ritimleri tanır. Yürürken kuvvetli vuruşları belli eder, hafif vuruşlarda az bir kuvvet harcar. Piyano bu tür çalışmaların ayrılmaz bir parçasıdır. Çocuk, ölçü ve nüansları değiştiren piyaniste uyar. Dörtlük değerleri düzenli adımla, noktalı değerleri sıçrayarak ifade eder. Böylece bütün değerler, ölçü ve nüanslar, vücudun katılımıyla anlatılır.

Çocuk, duyduğu müziği olduğu gibi vücuduna yerleştirmelidir. Bu metod, 1987-1995 yılları arasında ülkemizde de (Her müzik dersinin ilk on dakikasında) uygulanmıştır. (Çiçek,2000:13)

2.1.6.3. Müzikal Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretimi Yöntemi(Kodaly Yöntemi)

Müzikal toplu söylemeli müzik öğretim yöntemi; müzikal işitme, okuma , yazma ve söyleme davranışlarını birlikte-toplu şarkı söyleyerek öğretme yoludur. Bu yöntem, daha kısa bir anlatımla “Müzikal Toplu Söyleme Yöntemi” denir.

Müzikal toplu söyleme yöntemi; birlikte şarkı söyleme yoluyla müzik eğitimi yaklaşımından kaynaklanır. Esas olarak eşliksiz şarkı söyleme temeline dayanır, toplu (birlikte) eşliksiz şarkı söyleme ilkesi üzerine kuruludur. Bu nedenledir ki yöntemin tam adı Kodaly Koro Yöntemi olarak bilinir. Bu yöntemin özünde, diğer amaçların yanı sıra, şarkı söyleme yoluyla müzikal okumayı/yazmayı geliştirme amacı da güdülür. Bu yöntemde müzikal okuryazarlığa özel önem verilir. Çünkü “Etkin Şarkı Söyleme” ve “Etkin Müzik Yapma” ile “Müzikal Okuryazarlık” arasında sıkı bir ilişki vardır.

Kodaly Yöntemi’nde eğitim müziği (dağarı, dağarcığı) ; çocuk tekerlemeleri ve şarkıları ile halk ezgileri ve şarkıları temeline dayanır. Kaynağını bu temelden alan özgün okul şarkılarıyla çeşitlenir ve zenginleşir, (ulusal eğitim yoluyla) ulusal müzik kültürünün çekirdeğini oluşturur. (Akkaş,2005:63)

2.1.6.4. Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi)

Müziksel yetenek geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi; müziksel gelişmeye ilişkin bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezışsel davranışları müzik yeteneğini

geliştirerek öğrenme yoludur. Bu yönteme daha kısa bir anlatımla müziksel yetenek geliştirme yöntemi denir.

Bu yöntem, müziksel gelişmeye ilişkin davranışları müziksel yeteneği geliştirmeye bağlaması nedeniyle, kısaca, geliştirimsel yöntem olarak da adlandırılabilir. Yöntem; ilgili çevrelerde ve literatürde, daha çok oluşturucusu ünlü müzik eğitimcisi Shnichi Suzuki (1898-1998) soyadıyla adlandırılır ve Suzuki yöntemi olarak bilinir, anılır.

Bu yöntem “anadili yöntemi”nden veya “anadili öğrenmeyöntemi”nden yola çıkarak, ona benzer biçimde bir “(çalgısal) müzik dilini öğrenme yöntemi” oluşturma çabasıyla ortaya çıkar. Bu yöntemde yöntemin oluşturucusu ve geliştiricisinin keman eğitimcisi olması nedeniyle, çalgı olarak keman kullanılır. Ancak yöntem ortaya çıkışından bir süre sonra viyola, viyolonsel, piyano ve flütle de uygulanmıştır.

Yöntem dinleme, ezberleme, taklit etme, gözlemleme, yineleme davranışları üzerine kurulur. (Uçan,1999:72)

2.1.6.5.Müzikal Ritim, Hareket Söyleme-Çalma ve Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi(Carl Orff Yöntemi)

Şarkı öğretiminde önemli metodlardan birisi Carl Orff metodudur. Carl Orff, 1895-1982 yılları arasında yaşamış, bir Alman bestecidir. Müzik eğitime yeni düşünceler getirmiştir. Bunlar, ritim ve hareket’tir. Dansçı ve müzisyenlerden oluşan bir grup kurdu. Bu topluluk, öğretmenleri yeni bir anlayışla hareket ve ritim üzerinde eğitti. Topluluk Almanya’yı dolaşarak eğitici konferanslar verdi. II. Dünya savaşı ile birlikte bu topluluk dağıldı. Orff yöntemini gençler yerine çocuklarda uygulamaya başladı. (Çiçek,2000:14)

Yöntem; hareket etme, ritimleme, konuşma, söyleme-çalma ve doğaçlama yoluyla müzik eğitimi yaklaşımından kaynaklanır. Çocuğun yaratma/üretme davranışı daha çok doğaçlama kökenli, doğaçlama öncelikli ve doğaçlama ağırlıklıdır. Bu yöntemde çocuklar devinerek, oynayarak, söyleyerek ve çalarak yaratıcı etkinliklerde bulunurlar. Bu yöntem kısaca, eğlenerek, yaparak, yaşayarak ve yaratarak müzik eğitimi yöntemi diye de tanımlanabilir. (Akkaş, 2005:66)

2.1.6.6. Müzikal Zeka Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi(Çoklu Zeka Yöntemi)

Müzikal zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi, esas olarak çoklu zeka kuramı'na dayanır. Bu kurama göre çoklu zeka, birbirinden farklı yedi-sekiz tür veya tip zekanın bir araya gelimi ve birleşimidir. Bu kuramda “çoklu”, farklı tür veya tipte yedi-sekiz zekadan oluşan “set” demektir veya böyle bir “set” anlamına gelir. Müzikal zeka, çoklu zeka kuramında kapsanan yedi-sekiz zeka türünden (tipinden) biridir.

Çoklu zeka kuramında ortaya konan sekiz tür zeka şunlardır:

- 1.Sözel-dilsel zeka.
- 2.Mantıksal-matematiksel zeka.
- 3.Müzikal zeka.
- 4.Uzamsal-uzaysal (mekansal) zeka.
- 5.Bedensel-devinduyumsal (devinimsel) zeka.
- 6.Kişisel-içsel/özel zeka.
- 7.Kişilerarası ilişkisel zeka.
- 8.Doğasal zeka.

Daha önceleri müziksel yeteneğin özel bir yetenek olarak görülmesi, Gardner'in

“Çoklu Zeka Kuramı”na göre özel yetenek olarak görülmez. Çünkü bu kurama göre müziksel yetenek her insanın donanımı içinde yer alır. Bu görüşe göre de müzik eğitimi ve öğretimi daha da önem kazanmaktadır.

İlköğretimde müzik öğretiminde, çoklu zekaya dayalı öğrenme-öğretme modelleri kullanılabilir. Sekiz zeka türünün herhangi bir kaçını kapsayan yöntemler kullanılarak, çocuğun müziksel zekası ortaya çıkarılabilir ve müzik öğretimi gerçekleştirilebilir. (Andırıcı,2006:40)

2.1.7. İlköğretim Müzik Dersi Genel Amaçları

1994 programına göre; İlköğretim birinci ve ikinci devre müzik dersi genel amaçları şu şekilde belirtilmektedir.

- Temel müzik bilgilerine sahip olabilme.
- Sesleri temel özellikleri ile tanıyabilme.
- Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme.
- Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
- Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme.
- Müzik topluluklarını tanıyabilme.
- Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme.
- Müziğin insan yaşamındaki yerini, önemini kavrayabilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri yazabilme.
- Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilme.
- Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilme.
- Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme.
- Sesini doğru ve etkili kullanabilme.
- Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme.
- Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme.
- Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme.
- Sözlü müziklerde Türkçe'yi doğru ve anlamlı kullanabilme.
- Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, türkü, şarkı, marşları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla, doğru, temiz ve anlamlı çalabilme.
- Kazandığı müzik dağarcığını, çeşitli etkinliklerle sergileyebilme.
- Müzik yazısını doğru okuyabilme.

- Müzik yazısını doğru yazabilme.
- Başta İstiklal Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme.
- Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme.
- Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme.
- Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme.
- Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme.
- Müzik yapmaya istekli olabilme.
- Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
- Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
- Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
- Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilm.
- Serbest zamanını müzikle geçirebilme.
- Yaşamında müzikten yararlanabilme.
- Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
- Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme.
- Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
- Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
- Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilme.
- Müzik kültürünün, genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme.
- Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi

Kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.(Yıldız,2002:70)

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1.Yurtiçinde Yapılmış Araştırmalar

Tanyel (1999) “İlköğretim Okullarında Görevli Sınıf Öğretmenlerinin HİE İhtiyacı” başlıklı yüksek lisans çalışmasında, ilköğretim okullarının birinci kademesinde görevli sınıf öğretmenlerinin, öğretmenlik meslek bilgisi boyutunun hangi konularında, ne oranda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduklarını belirlemeyi amaçlamıştır.

Araştırma verileri, İstanbul ili Beykoz ilçesindeki 15 ilköğretim okulunda görev yapan 203 sınıf öğretmenine uygulanan anket ile toplanmıştır. Öğretmenlik meslek bilgisi boyutunun içerdiği alanlar çerçevesinde, en yüksek ihtiyaç ölçme ve değerlendirme alanında bulunmuş, bunu sırasıyla özel öğretim yöntemleri, bireysel ve toplu etkinlikler ve eğitim programı alanları izlemiştir. Öğretmenlerin, öğretmenlik meslek bilgisi boyutunun içerdiği tüm alanlardaki HİE ihtiyaçlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Kayhan (1999) “İlköğretim I. Kademe İngilizce Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması” konulu yüksek lisans tezinde, öğretmenin gelişimini hedefleyen hizmet içi eğitimde başarının sağlanmasının verilecek eğitimin bilimsel yolla tespit edilmesine bağlı olduğunu belirtmiştir

Akdüz (2006) “İlk ve Orta Dereceli Okullarda Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde, ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan müzik öğretmenlerinin HİE ihtiyaçlarını saptayarak durum tespiti yapmayı amaçlamıştır. Araştırma verileri için, Ankara merkez ilçelerinde ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan müzik öğretmenleri (489) evren kabul edilerek tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 100 müzik öğretmenine anket uygulanmıştır.Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıya yakın bir bölümünün araştırmanın yapıldığı tarihe kadar branşları ile ilgili herhangi bir HİE programına katılmadıkları tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi ve öğretimi ile ilgili konularda hissettikleri HİE ihtiyacı düzeyinin genel olarak “kısmen”, “büyük ölçüde” ve “tamamen” derecelerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan öğretmenlerin, müzik öğretim yöntemlerine ilişkin HİE ihtiyaçları öncelik sıralamasına göre aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

1. Orff Yöntemi
2. Beden dili ile öğretim yöntemi
3. Tartımsal devinimle müzik öğretim yöntemi
4. Canlandırma yolu ile müzik öğretim yöntemi
5. Ezgi yoluyla müzik öğretim yöntemi
6. Renklerle müzik öğretim yöntemi
7. Kodally müzik öğretim yöntemi
8. Söz yoluyla müzik öğretim yöntemi

Ercan (2006) “Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmeliği Programı Son Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim Birinci Devre Müzik Derslerine Yönelik Mesleki Alan Yeterliliklerinin İncelenmesi” başlıklı tezinde Eğitim Fakülteleri İlköğretim bölümleri Sınıf öğretmenliği Programı son sınıf öğrencilerinin 1. devre müzik derslerine yönelik mesleki alan yeterlilikleri, lisans programlarında yer alan müzik 1–2 ve müzik öğretimi ders programı dikkate alınarak, örgenci görüşlerine göre incelenip değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın sonucuna göre sınıf öğretmenliği programı son sınıf

Öğrencilerinin müzik dersi alan yeterlilikleri, sayısal verilerle ölçülmüş ve halen yürürlükteki sınıf öğretmenliği lisans programı müzik derslerinin işlevselliği tartışılmıştır.

Araştırmada, öğrencilerin müzik eğitimi ders programında yer alan genel müzik bilgileri, ses eğitimi, çalgı eğitimi ve çalgı bilgisi, çocuk şarkıları dağarcığı bilgisi ve müzik öğretim yöntemleri bilgileri ölçülmüş, bulgular haline getirilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulguların yorumlanmasından sonra araştırma probleminin sonuçları saptanmış, bu sonuçlar içerisinde sınıf öğretmenliği programı son sınıf öğrencilerinin müzik eğitimi dersi alan yeterlilikleri ortaya çıkarılmıştır. Uygulanmakta olan sınıf öğretmenliği müzik eğitimi ders programının İçeriklerinin geliştirilebilmesi ve bu içeriklerin uygulanabilmesine yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

ANDIRICI (2006) “İlköğretimde Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir İnceleme” başlıklı yüksek lisans tezinde ilköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemler ve bu yöntemlerin kullanılma sıklığı ile ilgili öğretmen görüşleri ortaya konularak, görüşlere ait bulgular, bulgulara dayalı yorumlar ve öneriler yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre, öğretim yöntemlerinin bilinme ve kullanım sıklığı düzeylerine ait öğretmen görüşlerinin; cinsiyet, okul türü, sınıf mevcutları, derslik değişkenleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Kıdem ve mezuniyet durumu değişkenlerine göre anlamlı fark olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, ilköğretim müzik öğretmenlerinin yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerinin yetersiz olduğu düşünülmektedir. Müzik öğretim yöntemlerinin, öğretmenler tarafından bilinme düzeyini arttırmak ve etkili kullanmalarını sağlamak için; yöntemler hakkında hizmet içi eğitim verilmesi ve yöntemlerin kullanılmasına ilişkin bilgilendirici kaynakların öğretmenlerin kullanımına sunulması gerektiği düşünülmektedir.

Çiftci (2006) “ Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Müzik Öğretmenlerine Verilen Hizmet İçi Eğitimin İncelenmesi ve Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi” başlıklı doktora tezinde Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 1960-2006 yılları arasında, müzik öğretmenlerine yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim programlarını incelemeyi amaçlanmıştır. Çalışmada, bu programların öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını karşılama açısından nicelik ve nitelik yönüyle ne derece yeterli olduğu değerlendirilmiştir. Çalışmada ayrıca; ilköğretim ve orta öğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının hangi alan ve konularda ne derecede yoğunlaştığını, bu ihtiyaçların

öğretmenlerin kişisel özelliklerine göre ne tür farklılıklar gösterdiğini belirlemek ve mevcut duruma göre çözüm önerilerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; müzik öğretmenlerine yönelik hizmet içi programlarının; planlama, içerik, uygulama ve katılım yönünden düzenlenmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde sürekliliğinin sağlanması için hizmet içi eğitimde yeni yapılanmalara gidilmesi önerilmiştir.

DEMİRTAŞ (2008) “İlköğretim Okulları Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İle Kurum İçi İletişim Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin, hizmetiçi eğitim ihtiyacı ve kurum içi iletişim algıları arasındaki ilişkinin değerlendirmesine yönelik görüşlerini saptamayı amaçlamıştır.

Sonuç olarak, ilköğretim okulu öğretmenlerinin görüşlerine göre, kendileri için düzenlenen hizmet içi eğitim programlarında ve kurum içi iletişimin birçok alanında sorunlar ve yetersizlikler bulunmuştur. Hizmet içi eğitim programları planlanmadan önce öğretmenlerin ihtiyaç ve beklentilerinden yararlanılmaması, eğitim yönetimi ve planlamanın iyileştirilmesi, programların içeriğinin de buna göre düzenlenmemesi ve hizmet içi eğitim etkinliklerinin bitiminde programların değerlendirilmesi gerekmekte olduğu tespit edilmiş. Örgüt içinde kurum içi iletişime, üst ast iletişimindeki aksaklıkların giderilmesi, iletişim çatışmalarının en alt seviyeye düşürülmesi, kişisel iletişim araçlarının iletişim kaynaklarının doğru ve verimli bir şekilde kullanılması gerektiği sonuçları ortaya çıkmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, örneklem, veri toplama araçları, verilerin çözümlenmesine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Erzincan ilinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek amaçlandığından, betimsel araştırma niteliği taşıyan bu araştırma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Karasar'a (2000) göre; tarama modelleri; geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Erzincan il merkezinde bulunan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Erzincan İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgilere göre; 2010-2011 eğitim öğretim yılında Erzincan İli merkez ilçede bulunan 47 İlköğretim Okulunda görev yapan toplam 629 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise; Erzincan İli merkez ilçede bulunan 20 okulda görev yapan 155 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Seçkisiz (basit, tesadüfi) örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Seçkisiz örnekleme temel alınan birimlerin örneklem için seçilme olasılıklarının eşit olmasıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz Demirel, 2008: 99)

3.3. Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi

Veri toplama aracı olarak geliştirilen anketin hazırlanması sürecinde, öncelikle bu konuda yapılmış araştırmalar ve ilgili kuramsal kaynaklar incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Veri toplamak amacı ile kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerle ilgili 6

soru(cinsiyet, çalışılan okul türü, öğrenim durumu, çalışma süresi, mezun olunan üniversite, bugüne kadar herhangi bir hizmet içi eğitim programına katılıp katılmama durumları) ikinci bölümde ise; müzik dersine ilişkin Müzik Dersi Öğretim Programı, Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri, Eğitim Müziği Dağarı, Bireysel ve Toplu Etkinlikler’e göre sınıflandırılmış 48 kapalı uçlu soru, ve 1 açık uçlu soru olmak üzere toplam 55 soru sorulmuştur. Program uygulaması ve öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik kapalı uçlu 48 soru için “hiç (1), çok az (2), kısmen (3), büyük ölçüde (4), tamamen (5)” şeklinde cevapların yer aldığı “Beşli Likert” tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Anket 80 öğretmenden oluşan gruba bir ay ara ile uygulanmış, Cronbach’s alpha iç tutarlılık güvenirliği .94 ve .92 bulunmuştur. ölçek için hesaplanan Cronbach alpha değeri ölçeğin iç tutarlılığına sahip olduğunu ($\alpha > 0.60$) göstermektedir.

3.4. Verilerin Toplanması

Veri toplamak için Erzincan Valiliğinden gerekli izin alındıktan sonra Erzincan ili merkez ilçede bulunan 20 ilköğretim okulunda 155 sınıf öğretmenine anket uygulanmıştır.

Uygulanan 155 ölçekten 155 ölçek geçerli veri aracı olarak geri dönmüştür. Ölçeklerin geri dönüş oranı % 100 dür. Geri dönen 155 anketin 149’undan çalışmamızda kullanılacak yeterli veri alınabilmiştir. Anketlerden veri elde etme oranı %96.1’dir. Bu oran ankete dayalı çalışmalar için geçerli bir orandır (Karasar, 2007).

3.5. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin istatistiksel analizi için, SPSS 17.0 paket programı kullanılmış; verilerin analizinde; Frekans (f), Yüzde (%), ilişkisiz örneklemeler için, normallik varsayımının sağlandığı durumlarda tek faktörlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Tek faktörlü (yönlü) varyans analizi ilişkisiz iki yada daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın 0’dan anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını test etmek üzere uygulanır (Büyüköztürk, 2011:48). Normallik varsayımını sağlamayan verilerde ise, non-parametrik testlerden Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Kruskal wallis tekniği ilişkisiz iki yada daha çok örneklem ortalamasının

birbirlerinden anlamlı farklılık gösterip, göstermediğini test eder ((Büyüköztürk,2011:158).

3.6. Tablolarda Kullanılan Sembollerin Anlamları

$\bar{x}$: Aritmetik ortalama

χ^2 : Kay kare

sd: Serbestlik derecesi

N: Toplam sayı

S: Standart sapma

p: Anlamlılık düzeyi

f: Frekans

F: Varyans değeri

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiş ve yorumları yapılmıştır. Bu doğrultuda, öncelikle kişisel bilgilere yönelik bulgular; daha sonra da alt problemler çerçevesinde elde edilen bulgular tablolştırılmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Son 10 Yılda Türkiye’de Sınıf Öğretmenlerine Düzenlenen Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri

Bu bölümde Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Daire Başkanlığı’nın düzenlediği Hizmet İçi Eğitim Planı broşürleri taranarak son on yılda düzenlenen müzik dersine ilişkin seminer ve kurslar belirlenmiş ve tablolştırılmıştır.

Tablo 1. 2002-2012 Yılları Arasında Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Düzenlenen Müzik Dersi Hizmet İçi Eğitim Programlarının Niceliğine İlişkin Bulgular

HİE Programının yılı	HİE Programının adı	Katılanlar hakkında bilgiler	HİE Programının yeri	Programın Yapıldığı Tarihler	Süresi (Gün)	HİE Programına Katılanların Sayısı	Açıklamalar
2002	Yok						
2003	Yok						
2004	Müzik aletlerinin bakım ve onarım kursu.	Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde görevli müzik öğretmenleri.	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi MERSİN.	05.07.20040 9.07.2004	5	81	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nce seçilenler katılacaktır. (Konaklama Yeri: Mersin HİE Tesisleri)
2005	Yok						

2006	Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Öğretim Programı Oluşturma Semineri	Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde görevli müzik öğretmenleri.	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi İZMİR	26.06.2006 30.06.2006	5	40	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır 2006 HİE Planı kitapçığında yer almamaktadır, planlama dışı gerçekleştirilmiştir
	Müzik Semineri	İlköğretim okullarında görevli müzik öğretmenleri	Antakya Öğretmenevi HATAY	12.10.2006 14.10.2006	3	120	İlköğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır. (2006 HİE Planı kitapçığında yer almamaktadır, planlama dışı gerçekleştirilmiştir.)
	Müzik Eğitimi Kursu	İlköğretim okullarında görevli müzik öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü AKSARAY	23.11.2006 25.11.2006	3	37	İlköğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır. (2006 HİE Planı kitapçığında yer almamaktadır, planlama dışı gerçekleştirilmiştir.)
	Piyano Öğretimi Kursu	A.G.S.L.'lerind e görevli piyano öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü (MERSİN)	09.09.2007 13.07.2007	5	100	Ortaöğretim Genelemüdürlüğünce seçilenler katılacaktır.
2007	Bileşim Destekli Müzik Dersi Öğretim Yöntem ve Teknikleri Kursu.	A.G.S.L. Müzik Alanı Öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü (MERSİN)	30.10.2007 02.11.2007	4	50	Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı ve Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce koordine edilecektir.
	Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi Yöntem ve Teknikleri Kursu	A.G.S.L. Müzik Alanı Öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü (MERSİN)	09.09.2007 13.07.2007	5	100	Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı ve Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce koordine edilecektir.
2008	Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Öğretim Yöntemleri Kursu (İPTAL)	Bilim ve sanat merkezlerinde görevli sosyal bilimler ve güzel sanatlar öğretmenleri	Çayeli Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü/Ça yeli/RİZE	07/07/2008 11/07/2008	5	30	Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünce seçilenler
	Müzik Dersi Öğretim Programını Tanıtma Semineri	İlköğretim okullarında görevli, müzik ya da sınıf	Esenköy Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü/Ç1	08/09/2008 12/09/2008	5	100	İlköğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır.

	(İPTAL)	branşında Doktora ve Yüksek Lisans eğitimi almış öğretmenler ile il eğitim bölgesi zümre başkanları	narcık/YAL OVA				
2009	Üstün Zekalı/Yetenekli Çocuklarda Sanat Eğitimi Semineri	Bilim ve sanat merkezlerinde görevli Resim ve Müzik öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü VAN	29.06.2009 03.07.2009	5	60	Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır.
	Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersi Öğretim Programlarını Tanıtma Semineri	Anadolu güzel sanatlar liselerinde görevli müziksel işitme, okuma ve yazma öğretmenleri	Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü AKSARAY	20.07.2009 24.07.2009	5	100	Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı ile Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır.
2009	Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Semineri	Anadolu güzel sanatlar ve anadolu liselerinde görevli müzik öğretmenleri	Buca Işıl Saygın Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi İZMİR	03.08.2009 07.08.2009	5	150	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır
	Müzik Alanı Öğretim Programlarını Tanıtma Semineri	Anadolu güzel sanatlar liselerinde görevli müzik öğretmenleri	Esenköy Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü YALOVA	17.08.2009 21.08.2009	5	100	Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı ile Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce seçilenler katılacaktır.
2010	Yok						
2011	Müzik Semineri	Daha önce müzik gelişim seminerine katılmayıp, branş kurslarına katılanlar.	Gençlik ve İzcilik Eğitim Tesisleri Buca/İZMİR	12.07.2011 16.07.2011	5	70	Okul İcili Beden Eğitimi spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı
	Müzik Eğitimi(orff) Semineri	Güher-Süher Pekinel'in Orff merkezi destekli açılan faaliyete katılanlar seçilecektir.	Özel ALEV Okulları Çekmeköy /İSTANBUL	18.03.2011 20.03.2011	3	20	İlköğretim Genel Müdürlüğü
2012	Müzik Eğitimi (Orff) Semineri	Bağımsız anaokulları ve anasınıflarında görevli öğrt.	Sivas Öğretmene vi SİVAS	25.06.2012 29.06.2012	5	110	Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Tablo 1. incelendiğinde, 2002-2012 yılları arasındaki 10 yıllık zaman sürecinde MEB tarafından, ilgili öğretmenlere yönelik müzik dersine ilişkin 5'i kurs, 9'u seminer, şeklinde olmak üzere toplam olarak 14 HİE programının düzenlenmiş olduğu görülmektedir. Bir tanesi seminer diğeri kurs olmak üzere iki tane Hizmet İçi Eğitim Programı iptal edilmiştir. 2002, 2003, 2005, 2010, yıllarına bakıldığında ilgili öğretmenlere yönelik herhangi bir HİE programının düzenlenmediği görülmektedir. 2002-2012 yılları arasındaki 10 yıllık sürecin 4 yılında ise müzik öğretmenlerine yönelik herhangi bir HİE programının düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Düzenlenen HİE programlarının hangi konularda, hangi illerde düzenlendiği, gerçekleştirildiği tarihler, programların süreleri, katılımcı sayıları, katılımcılar ile ilgili tanımlayıcı bilgiler ve açıklamalar bölümleri Tablo 1.'de yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde görülmüştür ki son 10 yıl içerisinde yapılan müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitimlerde sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen hiçbir hizmet içi eğitim yoktur.

4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine Ait Bulgular

Bu başlık altında, araştırmanın örneklemini oluşturan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, öğrenim durumu, mesleki kıdem, ve daha önce hizmet-içi eğitim alıp almama durumlarına göre hizmet içi eğitim ihtiyaçları konusundaki bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim Alıp Almama Durumları

Hizmet-içi Eğitim	f	%
Evet	13	8,7
Hayır	136	91,3
Toplam	149	100,0

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin % 8,7'si Hizmet İçi Eğitime katılmış, % 91,3'ü Hizmet İçi Eğitime katılmamıştır. Bu bulguya göre Hizmet İçi Eğitime katılmayanların sayısı katılanlara oranla oldukça fazladır. Bu sonuç, son 10

yıllık süreçte sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen HİE etkinliklerinin nicel olarak yetersiz olduğu sonucu ile örtüşmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin Hizmet İçi Eğitime katılmayı isteme durumlarının belirlenmesinde, 9,10,11,12,13,14,15,16,17,20,21,23,25,27,29,31,33,34,35, 36,38,39,40,41,42,43,44,46,47,48,49,50,51,52,53,54. Sorularıyla bu frekanslar oluşturulmuş, verilen cevaplara göre ihtiyaç analizi yapılmış, Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitime Katılmayı İsteme Durumları

Hizmet-içi Eğitim	f	%
Çok az	2	1,3
Kısmen	62	41,6
Büyük ölçüde	78	52,3
Tamamen	7	4,7
Toplam	149	100,0

Tablo 3’de görüldüğü gibi öğretmenlerin %1,3’ü çok az, %41,6’sı kısmen, %52,3’ü büyük ölçüde, % 4,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin önemli bir bölümü hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadır.

Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S
Kız	69	145,9	20,7
Erkek	80	150,4	22,6
Toplam	149	148,3	21,8

Tablo 4’de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin cinsiyete göre hizmet içi eğitim ihtiyaçları alt boyutuna ilişkin görüşleri dağılımı incelendiğinde; bayan öğretmenlerin ortalaması (145,9) erkek öğretmenlerin ise (150,4) olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre erkeklerin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim alma ihtiyaçları bayan öğretmenlere göre daha yüksektir. ($\bar{X} = 145,9 < \bar{X} = 150,4$) Verilen cevapların standart sapmasına bakıldığında ise bayan öğretmenlerin (20,7) erkek öğretmenlerin ise (22,6)

olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre bayanların erkeklere oranla daha homojen bir değerlendirme yaptıkları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanları Farkına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı(Cinsiyet)	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar					
Arası	721,962	1	721,962	1,51	,220
Grup İçi	69926,186	147	475,688		
Toplam	70648,148	148			

Tablo 5’de görüldüğü gibi cinsiyete göre müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları puanlarına uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre, HİE ihtiyaçları etkisinin anlamsız olduğu bulunmuştur. Diğer bir deyişle sınıf öğretmenlerinin cinsiyetine göre, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları arasında bir fark bulunmamaktadır [$F(1-148)= 1.51$, $p>.05$].

Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdeme göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarını Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Çalışma Süresi	Sıra Ortalaması	N
1-5 yıl	71,59	63
6-10 yıl	86,47	30
11-15 yıl	71,46	14
16-20 yıl	66,19	8
21-25 yıl	72,83	12
26 ve üzeri	75,77	22
Toplam		149

Tablo 6’da görüldüğü gibi ölçekten alınan verilerin istatistiksel bulgularına göre; grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, hizmet içi eğitim alma ihtiyacı en yüksek grup, 6-10 yıl çalışan öğretmenlerin oluşturduğu gruptur.

Grup üyelerinin sayısı normallik varsayımını sağlamadığından nonparametrik testlerden olan Kruskal Wallis Test uygulanmıştır.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdeme göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarına İlişkin *KRUSKAL WALLİS TESTİ* Sonuçları

	HİE ihtiyacı
Ki-Kare	2,978
Df	5
P	,703

Tablo 7’de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdeme göre, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları anlamlı bir farklılık göstermemektedir. χ^2 (sd=5. n=149) = .703 $p>.05$.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Mezun Olunan Fakülte	f	%
Ön Lisans	6	4,0
Eğitim Enstitüsü	13	8,7
Yüksek Öğretmen Okulu	2	1,3
Fakülte (4 yıllık)	125	83,9
Yüksek lisans	3	2,0
Toplam	149	100,0

Tablo 8’de görüldüğü gibi, öğretmenlerin % 4,0’ü Ön Lisans %8,7’si Eğitim Enstitüsü, %1,3’ü Yüksek Öğretmen Okulu,% 83,9’u 4 yıllık Fakülte ,%2,0’si Yüksek Lisans mezunudur.

Bu bulguya göre 4 yıllık fakülte mezunu olan öğretmenlerin sayısı Ön Lisans, Eğitim Enstitüsü, Yüksek Öğretmen Okulu, Yüksek Lisans mezunu olan öğretmenlerin sayısına oranla daha fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı (Öğrenim Durumu)	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Guruplar Arası	1743,513	4	435,878	,911	,459
Grup İçi	68904,635	144	478,504		
Toplam	70648,148	148			

Tablo 9’da görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin öğrenim durumlarına göre, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim alma ihtiyaçları puanlarına uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; ‘Öğrenim durumu etkisinin anlamsız olduğu bulunmuştur. $[F(4-144)= .91, p>.05]$. Diğer bir ifade ile sınıf öğretmenlerinin öğrenim durumlarına göre hizmet içi eğitim alma ihtiyaçları arasında bir farklılık yoktur.

Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Daha önce HİE Katılma Durumlarına Göre HİE İhtiyaçları Puanlarının Betimsel İstatistikleri

HİE Katılım Durumu	Sıra Ortalaması	N
Evet	79,85	13
Hayır	74,54	136
Toplam		149

Tablo 10’da görüldüğü gibi ölçekten alınan verilerin istatistiksel bulgularına göre; grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, daha önce HİE katılma durumlarına göre, katılmış öğretmenlerin hizmet içi eğitimi alma ihtiyacı puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 11’ de bu farkın anlamlılığına ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Daha önce HİE Katılma Durumlarına Göre HİE İhtiyaçları Puanlarının *KRUSKAL WALLİS TEST* Sonuçları

	HİE ihtiyacı
Ki-Kare	,229
Df	1
P	,632

Tablo 11 ‘de görüldüğü gibi daha önce müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim aldım diyen 13 kişi ile almadıklarını söyleyen 136 kişi arasında hizmet içi eğitime ihtiyaç bakımından yapılan Kruskal Wallis test’e göre anlamlı bir fark yoktur χ^2 (sd=1. n=149) = .632 $p>.05$.

4.3. Müzik Dersine İlişkin HİE İhtiyaçlarını Belirlemek Üzere Ankette Yer Alan Bölümlerin Grup Analizleri

Bu bölümde sınıf öğretmenlerine müzik dersine ilişkin (Müzik Dersi Öğretim Programı, Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri, Eğitim Müziği Dağarı, Bireysel ve Toplu Etkinlikler) ana başlıkları altında verdikleri cevaplar gruplandırılarak istatistiği yapılmış ve tablo 12, 13, 14, 15’te verilmiştir.

Tablo 12. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretim Programı Açısından HİE İhtiyaçları

Seçenekler	f	%
Çok az	2	1,3
Kısmen	42	28,2
Büyük ölçüde	94	63,1
Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 12 'de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretim programı açısından hizmet içi eğitim ihtiyaçları %1,3'ü çok az, %28,2'si kısmen, %63,1'i büyük ölçüde,%7,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre; ankette yer alan dört bölüm kıyaslandığında sınıf öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğretim programına ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim sıralamasında ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 13. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Açısından HİE İhtiyaçları

Seçenekler	f	%
Çok az	7	4,7
Kısmen	58	38,9
Büyük ölçüde	82	55,0
Tamamen	2	1,3
Toplam	149	100,0

Tablo 13'de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri açısından hizmet içi eğitim ihtiyaçları %4,7'si çok az, %39,9'u kısmen, %55,0'i büyük ölçüde, %1,3'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bulgulara göre; ankette yer alan dört bölüm kıyaslandığında sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim yöntem ve teknikleri' ne ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim sıralamasında ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 14. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Müziği Dağarı Açısından HİE İhtiyaçları

Seçenekler	f	%
Çok az	4	2,7
Kısmen	36	24,2
Büyük ölçüde	87	58,4
Tamamen	22	14,8
Toplam	149	100,0

Tablo 14’de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin Eğitim Müziği Dağarı açısından hizmet içi eğitim ihtiyaçları %2,7’si çok az, %24,2’si kısmen, %58,4’ü büyük ölçüde, %14,8’i ise tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre; ankette yer alan dört bölüm kıyaslandığında, Sınıf öğretmenlerinin Eğitim Müziği Dağarı’na ilişkin Hizmet İçi Eğitim ihtiyaçları, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyacı sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 15. Sınıf Öğretmenlerinin Bireysel ve Toplu Etkinlikler Açısından HİE İhtiyaçları

Seçenekler	f	%
Çok az	6	4,0
Kısmen	44	29,5
Büyük ölçüde	82	55,0
Tamamen	17	11,4
Toplam	149	100,0

Tablo 15’de görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin Bireysel ve Toplu Etkinlikler açısından hizmet içi eğitim ihtiyaçları %4,0’ü çok az, %29,5’i kısmen, %55,0’i büyük ölçüde, %11,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre; ankette yer alan dört bölüm kıyaslandığında, Sınıf öğretmenlerinin Bireysel ve Toplu Etkinliklere ilişkin Hizmet İçi Eğitim ihtiyaçları, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyacı sıralamasında dördüncü sırada yer almaktadır.

4.4. Müzik Dersi Öğretim Programı İle İlgili Konularda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde Müzik dersi öğretim programına ilişkin tüm bilgileri sınıf öğretmenlerinin ne derece bildikleri ve bu konuda ne derece hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları tespit edilmiş tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldıkları Müzik Dersini Müzik Dersi Öğretim Programları Açısından Yeterli Bulma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	8	5,4
2-Çok Az	47	31,5
3-Kısmen	69	46,3
4-Büyük Ölçüde	22	14,8
5-Tamamen	3	2,0
Toplam	149	100,0

Tablo 16.'da görüldüğü gibi **“Lisansta aldığımız müzik dersini müzik dersi öğretim programları açısından ne derece yeterli buluyorsunuz?”** sorusuna, öğretmenlerin % 5,4'ü hiç; % 31'i çok az, % 46,3'ü kısmen, % 14,8'i büyük ölçüde %2,0'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; sınıf öğretmenlerinin lisansta aldığı müzik dersinin sadece iki dönemle sınırlandırılmasından kaynaklı, anket uygulanan öğretmenlerin büyük bir kısmı müzik dersi öğretim programları açısından kendilerini yeterli bulmadığı görülmektedir.

Tablo 17. Sınıf Öğretmenlerinin 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programını Bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	23	15,4
2-Çok Az	37	24,8
3-Kısmen	61	40,9
4-Büyük Ölçüde	27	18,1
5-Tamamen	1	7
Toplam	149	100,0

Tablo 17'de görüldüğü gibi **“İlköğretim müzik dersi öğretim programını ne derece biliyorsunuz” sorusuna, öğretmenlerin % 15,4'ü hiç, % 24,8'i çok az,**

%40,9'u kısmen, %18,1'i büyük ölçüde,% 7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablodaki sonuca göre öğretmenlerin 2006 müzik dersi öğretim programına tam anlamıyla hakim olmadıkları hatta bir çoğunun bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 18. Sınıf Öğretmenlerinin 2006 Müzik Dersi Öğretim Programı İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	7	4,7
2-Çok Az	14	9,4
3-Kısmen	42	28,2
4-Büyük Ölçüde	76	51,0
5-Tamamen	10	6,7
Toplam	149	100,0

Tablo 18'de görüldüğü gibi **“2006 Müzik dersi öğretim programı ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?”** sorusuna öğretmenlerin %4,72'si hiç, %9,4'ü çok az, %28,2'si kısmen, %51,0'i büyük ölçüde, % 6,7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmı, müzik dersi öğretim programlarıyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymaktadır.

Tablo 19. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersinde Etkinlikler İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	17	11,4
3-Kısmen	57	38,3
4-Büyük Ölçüde	55	36,9
5-Tamamen	16	10,7
Toplam	149	100,0

Tablo 19’da görüldüğü gibi “**Müzik dersinde etkinlikler ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna öğretmenlerin %2,7’si hiç, % 11,4’ü çok az, % 38,3’ü kısmen, % 36,9’u büyük ölçüde, %10,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 19’ daki bulgulara göre anketi uyguladığımız sınıf öğretmenlerinin önemli bir kısmı, Müzik dersinde yapacakları etkinlikler’ e dair Hizmet İçi Eğitim ihtiyacı duymaktadırlar.

Tablo 20. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Kazanımları İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	3	2,0
2-Çok Az	20	13,4
3-Kısmen	59	39,6
4-Büyük Ölçüde	58	38,9
5-Tamamen	9	6,0
Toplam	149	100,0

Tablo 20’de görüldüğü gibi “**Müzik dersi kazanımları ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,0’si hiç, % 13,4’ü çok az, %39,6’sı kısmen, % 38,9’u büyük ölçüde, % 6,0’sı tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 20’ deki bulgulara göre; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %85’ine yakınının müzik dersi kazanımları ile ilgili HİE’e yoğun olarak ihtiyaç duydukları düşünülebilir. %15 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 21. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi Öğrenme ve Öğretme Süreci İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	2	1,3
2-Çok Az	17	11,4
3-Kısmen	56	37,6
4-Büyük Ölçüde	63	42,3
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 21’de görüldüğü gibi “**Müzik dersi öğrenme ve öğretme süreci ile ilgili ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %1,3’ü hiç, %11,4’ü çok az, %37,6’sı kısmen, %42,3’ü büyük ölçüde, %7,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin önemli bir kısmı konuyla ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

Tablo 22. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik dersinde Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kurslarına İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	3	2,0
2-Çok Az	23	15,4
3-Kısmen	58	38,9
4-Büyük Ölçüde	54	36,2
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 22’de görüldüğü gibi “**Müzik dersinde Ölçme ve Değerlendirme yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitim kurslarına ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin % 2,0’si hiç, %15,4’ü çok az, %38,9’u kısmen, %36,2’si büyük ölçüde, %7,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin % 85'ine yakınının müzik dersinde ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili HİE'e yoğun olarak ihtiyaç duydukları düşünülebilir. % 15 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 23. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik dersi Etkinliklerinin Diğer Derslerle İlişkilendirilmesi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	6	4,0
2-Çok Az	25	16,8
3-Kısmen	54	36,2
4-Büyük Ölçüde	51	34,2
5-Tamamen	13	8,7
Toplam	149	100,0

Tablo 23'de görüldüğü gibi “**Müzik dersi etkinliklerinin diğer derslerle ilişkilendirilmesi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %4,0'ü hiç, %16,8'i çok az, %36,2'si kısmen, %34,2'si büyük ölçüde, %8,7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle anket uygulanan öğretmenlerin %80'i müzik dersi etkinliğinin diğer derslerle ilişkilendirilmesi ile ilgili bir HİE' e ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. %20 gibi bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 24. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Estetik İlişkisi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	8	5,4
2-Çok Az	22	14,8
3-Kısmen	59	39,6
4-Büyük Ölçüde	51	34,2
5-Tamamen	13	8,7
Toplam	149	100,0

Tablo 24’de görüldüğü gibi “ **Müzik estetik ilişkisi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?”** sorusuna, öğretmenlerin %5,4’ü hiç, %14,8’i çok az, %39,6’sı kısmen %34,2’si büyük ölçüde, % 8,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %83’ü Müzik estetik ilişkisi ile ilgili HİE’e ihtiyaç duydukları düşünülebilir. %17’lik bir oranın ise bu konuda HİE’e çok az ihtiyaç duyduğu ya da hiç ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 25. Sınıf Öğretmenlerinin Müziksel Beğeninin Geliştirilmesi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	7	4,7
2-Çok Az	24	16,1
3-Kısmen	55	36,9
4-Büyük Ölçüde	52	34,9
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 25’de görüldüğü gibi “**Müziksel beğeninin geliştirilmesi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?”** sorusuna, öğretmenlerin

%4,7'si hiç, %16,1'i çok az, %36,9'u kısmen, %34,9'u büyük ölçüde, %7,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulara göre; anket uygulanan öğretmenlerin %80'ine yakınının Müziksel beğenin gelişirilmesi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20'lik düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı düşünülebilir.

Tablo 26. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun Dans ve Müzik İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	5	3,4
2-Çok Az	16	10,7
3-Kısmen	43	28,9
4-Büyük Ölçüde	65	43,6
5-Tamamen	20	13,4
Toplam	149	100,0

Tablo 26'da görüldüğü gibi “**Oyun dans ve müzik ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin % 3,4'ü hiç, %10,7'si çok az, %28,9'u kısmen, %43,6'sı büyük ölçüde, %13,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %86'ya yakınının Oyun dans ve müzikler ilgili bir HİE'e yoğun olarak ihtiyaç duydukları düşünülebilir.%14 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

4.5. Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle İlgili Konularda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu başlık altında sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim yöntem ve tekniklerine ne derece hakim oldukları, eksiklikleri ve bu konuda hizmet içi eğitime katılmayı isteme durumları incelenmiş tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 27. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Açısından Yeterli Bulma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	15	10,1
2-Çok Az	51	34,2
3-Kısmen	58	38,9
4-Büyük Ölçüde	24	16,1
5-Tamamen	1	7,0
Toplam	149	100,0

Tablo 27’de görüldüğü gibi “**Lisansta aldığınız müzik derslerini müzik öğretim yöntem ve teknikleri açısından ne derece yeterli buluyorsunuz?**” sorusuna, öğretmenlerin %10,1’i hiç, %34,2’si çok az, % 38,9’u kısmen, %16,1’i büyük ölçüde, %7,0’si tamamen şekilde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %55’si kendisini Lisansta aldığı müzik derslerini müzik öğretim yöntem ve teknikleri açısından yeterli bulmakta geriye kalan % 45’lik oranın ise kendini yeterli bulmadığı görülmektedir.

Tablo 28. Sınıf Öğretmenlerinin Genel Müzik Öğretim Yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) İle İlgili Yeterlilik Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	5	3,4
2-Çok Az	16	10,7
3-Kısmen	43	28,9
4-Büyük Ölçüde	65	43,6
5-Tamamen	20	13,4
Toplam	149	100,0

Tablo 28’de görüldüğü gibi “**Genel müzik öğretim yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) ile ilgili kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?**” sorusuna, öğretmenlerin %3,4’ü hiç, %10,7’si çok az, %28,9’u kısmen, %43,6’sı büyük ölçüde, %13,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %86’ya yakını kendini konuyla ilgili yeterli bulmakta. Diğer %14’lük bir oranın ise bu konuda kendini yeterli bulmadığı görülmektedir.

Tablo 29. Sınıf Öğretmenlerinin Genel Müzik Öğretim Yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	18	12,1
3-Kısmen	62	41,6
4-Büyük Ölçüde	61	40,9
5-Tamamen	4	2,7
Toplam	149	100,0

Tablo 29’da görüldüğü gibi “**Genel müzik öğretim yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...)ile ilgili bir hizmet içi**

eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?” sorusuna, öğretmenlerin %2,7’si hiç, %12,1’i çok az, %41,6’sı kısmen, %40,9’u büyük ölçüde, %2,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %85’ine yakınının kendilerini yeterli bulmalarına rağmen bu konuyla ilgili HİE almak istedikleri görülmektedir.

Tablo 30. Sınıf ğretmenlerinin Müzik ğretiminde Kulaktan ğretim Yöntemi İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	8	5,4
2-Çok Az	31	20,8
3-Kısmen	53	35,6
4-Büyük lde	52	34,9
5-Tamamen	5	3,4
Toplam	149	100,0

Tablo 30’da görüldüğü gibi “**Müzik ğretiminde kulaktan ğretim yöntemi ile ilgili hizmet içi eğitim kursuna ne derece ihtiyaç duymaktasınız?”** sorusuna, öğretmenlerin % 5,4’ hiç, %20,8’i çok az, %35,6’sı kısmen, %34,9’u büyük ölçüde, % 3,4’ tamamen şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %74’ünün Kulaktan ğretim yöntemiyle ilgili HİE’e ihtiyaç duydukları düşünülebilir ki; öğretmenlerle birebir yaptığım görüşmelerde en çok bu yöntemi kullandıkları, müfredatta olan parçaları söyleyerek, herhangi bir enstrümanla almadan öğrencilere öğrettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 31. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel İşitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretimi Yöntemi'ni Bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	14	9,4
2-Çok Az	41	27,5
3-Kısmen	49	32,9
4-Büyük Ölçüde	42	28,2
5-Tamamen	3	2,0
Toplam	149	100,0

Tablo 31’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel işitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi’ni ne derece bilmektesiniz?**” sorusuna, öğretmenlerin % 9,4’ü hiç, %27,5’i çok az, %32,9’u kısmen, %28,2’i büyük ölçüde, %2,0’si tamamen cevabını vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %62’ye yakınının bu konuyla ilgili kendilerini yeterli bulmaktadır. Geriye kalan %38’lik önemli bir kısmın ise konuyla ilgili çok az ya da hiç bilgi sahibi olmadığı görülmektedir.

Tablo 32. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel İşitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	12	8,1
2-Çok Az	20	13,4
3-Kısmen	49	32,2
4-Büyük Ölçüde	60	40,3
5-Tamamen	8	5,4
Toplam	149	100,0

Tablo 32’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel işitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna,

öğretmenlerin %8,1'i hiç, %13,4'ü çok az, %32,2'si kısmen, %40,3'ü büyük ölçüde, %5,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin % 80' e yakınının konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duydukları düşünülebilir. Geriye kalan %20'lik bir oranın ise bu konuda HİE' e ihtiyaç duymadıkları görülmektedir.

Tablo 33. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi)'ni bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	35	23,5
2-Çok Az	42	28,2
3-Kısmen	42	28,2
4-Büyük Ölçüde	25	16,8
5-Tamamen	5	3,4
Toplam	149	100,0

Tablo 33'de görüldüğü gibi Özel **müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi)'ni ne derece bilmektesiniz?** Sorusuna, öğretmenlerin %23,5'i hiç, %28,2'si çok az, %28,2'si kısmen, %16,8'i büyük ölçüde, %3,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %50'si konuyla ilgili bilgi sahibi diğer %50'nin ise konuyla ilgili bilgilere yeterince sahip olmadığı görülmektedir.

Tablo 34. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime ihtiyaç duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	10	6,7
2-Çok Az	24	16,1
3-Kısmen	48	32,2
4-Büyük Ölçüde	57	38,3
5-Tamamen	10	6,7
Toplam	149	100,0

Tablo 34’de görüldüğü gibi “Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?” sorusuna, öğretmenlerin %6,7’si hiç, %16,1’i çok az, %32,2’si kısmen, %38,3’ü büyük ölçüde, %6,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %78’e yakınının Dalcrose Yöntemi ile ilgili HİE’e ihtiyaç duydukları,%22’lik bir oranın ise bu konuda HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 35. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)’ni Bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	24	16,1
2-Çok Az	38	25,5
3-Kısmen	54	36,2
4-Büyük Ölçüde	30	20,1
5-Tamamen	3	2,0
Toplam	149	100,0

Tablo 35’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)’ni ne derece bilmektesiniz?’**” sorusuna, öğretmenlerin %16,1’i hiç, %25,5’i çok az, %36,2’si kısmen, % 20,1’i büyük ölçüde, %2,0’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %50’si konuyla ilgili bilgi sahibi diğer %50’nin ise konuyla ilgili bilgilere yeterince sahip olmadığı görülmektedir.

Tablo 36. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	9	6,0
2-Çok Az	35	23,5
3-Kısmen	50	33,6
4-Büyük Ölçüde	46	30,9
5-Tamamen	9	6,0
Toplam	149	100,0

Tablo 36’da görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?’**” sorusuna, öğretmenlerin %6,0’sı hiç, %23,5’i çok az, %33,6’sı kısmen, %30,9’u büyük ölçüde, %6,0’sı tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %70’ine yakını Kodaly Yöntemi’yle ilgili bir HİE’e ihtiyaç duydukları düşünülebilir. Geriye kalan %30’luk oranın ise bu konuda HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 37. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme / Ritimleme/ Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi)’ni Bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	31	20,8
2-Çok Az	47	31,5
3-Kısmen	41	27,5
4-Büyük Ölçüde	28	18,8
5-Tamamen	2	1,3
Toplam	149	100,0

Tablo 37’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme / Ritimleme/ Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama yoluyla müzik öğretim yöntemi (Orff Yöntemi)’ni ne derece bilmektesiniz?**” sorusuna, öğretmenlerin %20,8’i hiç, %31,5’i çok az, %27,5’i kısmen, % 18,8’i büyük ölçüde, %1,3’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yarısından çoğunun Orff Yöntemini bilmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 38. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Devinme /Ritimleme/Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	8	5,4
2-Çok Az	29	19,5
3-Kısmen	43	28,9
4-Büyük Ölçüde	61	40,9
5-Tamamen	8	5,4
Toplam	149	100,0

Tablo 38’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme /Ritimleme/Söyleme/ Çalma/ Doğaçlama yoluyla müzik öğretim yöntemi (Orff Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**”

sorusuna, öğretmenlerin %5,4'ü hiç, %19,5'i çok az, %28,9'u kısmen, % 40,9'u büyük ölçüde, %5,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %80'ine yakınının Orff Yöntemi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 39. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretimi (Suzuki Yöntemi)'ni Bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	42	28,2
2-Çok Az	45	30,2
3-Kısmen	46	30,9
4-Büyük Ölçüde	15	10,1
5-Tamamen	1	7
Toplam	149	100,0

Tablo 39'da görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik öğretimi (Suzuki Yöntemi)'ni ne derece bilmektesiniz?**” sorusuna, öğretmenlerin %28,2'si hiç, %30,2'si çok az, %30,9'u kısmen, %10,1'i büyük ölçüde, % 7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yarısından çoğunun Suzuki Yöntemini bilmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 40. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretimi (Suzuki Yöntemi) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Almaya İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	11	7,4
2-Çok Az	21	14,1
3-Kısmen	46	30,0
4-Büyük Ölçüde	61	40,9
5-Tamamen	10	6,7
Toplam	149	100,0

Tablo 40’da görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik öğretimi (Suzuki Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitim almaya ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %7,4’ü hiç, %14,1’i çok az, %30,0’u kısmen, %40,9’u büyük ölçüde, %6,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %80’ine yakınının Suzuki Yöntemi ile ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir

Tablo 41. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Çoklu Zeka(Müziksel zekayı geliştirme) Yöntemi ‘ni bilme Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	21	14,1
2-Çok Az	39	26,2
3-Kısmen	45	30,2
4-Büyük Ölçüde	38	25,5
5-Tamamen	6	4,0
Toplam	149	100,0

Tablo 41’de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden çoklu zeka(Müziksel zekayı geliştirme) yöntemi ‘ni ne derece bilmektesiniz?**” sorusuna,

öğretmenlerin %14,1'i hiç, %26,2'si çok az, %30,2'si kısmen, %25,5'i büyük ölçüde, %4,0'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %40'a yakını konuyla ilgili bilgi sahibi olmamakla; diğer %60'lık dilimin konuyla ilgili bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Tablo 42. Sınıf Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerinden Çoklu Zeka (Müziksel zekayı geliştirme) Yöntemi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	7	4,7
2-Çok Az	25	16,8
3-Kısmen	49	32,9
4-Büyük Ölçüde	62	41,6
5-Tamamen	6	4,0
Toplam	149	100,0

Tablo 42'de görüldüğü gibi “**Özel müzik öğretim yöntemlerinden çoklu zeka (Müziksel zekayı geliştirme)yöntemi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %4,7'si hiç, %16,8'i çok az, %32,9'u kısmen, %41,6'sı büyük ölçüde, %4,0'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir,

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %80'ine yakınının Müziksel Zekayı Geliştirme Yöntemi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 43. Sınıf Öğretmenlerinin Akıllı Tahtada Müzik Öğelerini ve Programlarını Kullanma İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	20	13,4
3-Kısmen	32	21,5
4-Büyük Ölçüde	66	44,3
5-Tamamen	27	18,1
Toplam	149	100,0

Tablo 43’de görüldüğü gibi “**Akıllı tahtada müzik öğelerini ve programlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,7’si hiç, %13,4’ü çok az, % 21,5’i kısmen, % 44,3’ü büyük ölçüde, %18,1’i tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %85’ine yakınının, Akıllı tahtada müzik öğelerini ve programlarını kullanma ile ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir. %15 gibi düşük bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir

Tablo 44. Sınıf Öğretmenlerinin Bireysel Ses Eğitimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	3	2,0
2-Çok Az	16	10,7
3-Kısmen	48	32,2
4-Büyük Ölçüde	61	40,9
5-Tamamen	21	14,1
Toplam	149	100,0

Tablo 44’de görüldüğü gibi “**Bireysel ses eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,0’si hiç,

%10,7'si çok az, %32,2'si kısmen, %40,9'u büyük ölçüde, %14,1'i tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %88'ine yakınının Bireysel ses eğitimi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%12 gibi düşük bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir

Tablo 45. Sınıf Öğretmenlerinin Blok Flüt Çalma ve Öğretimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	17	11,4
2-Çok Az	31	20,8
3-Kısmen	45	30,2
4-Büyük Ölçüde	45	30,2
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 45'de görüldüğü gibi “**Blok flüt çalma ve öğretimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %11,4'ü hiç, %20,8'i çok az, %30,2'si kısmen, %30,2'si büyük ölçüde, %7,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %68'ine yakınının Blok flüt çalma ve öğretimi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%32 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

4.6. Eğitim Müziği Dağarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu başlık altında sınıf öğretmenlerinin Eğitim Müziği Dağarına ne derece hakim oldukları, eksiklikleri ve bu konuda hizmet içi eğitime katılmayı isteme durumları incelenmiş tablo 18’de verilmiştir

Tablo 46. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Eğitim Müziği Dağarı Açısından Yeterli Bulma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	18	12,1
2-Çok Az	55	36,9
3-Kısmen	54	36,2
4-Büyük Ölçüde	20	13,4
5-Tamamen	2	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 46’da görüldüğü gibi “**Lisansta aldığınız müzik derslerini Eğitim Müziği Dağarı açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin % 12,1’i hiç, 36,9’u çok az, 36,2’si kısmen, %13,4’ü büyük ölçüde, %7,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %50’si konuyla ilgili bilgi sahibi diğer %50’nin ise konuyla ilgili bilgilere yeterince sahip olmadığı görülmektedir.

Tablo 47. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Kültürü İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	29	19,5
3-Kısmen	57	38,3
4-Büyük Ölçüde	53	35,6
5-Tamamen	6	4,0
Toplam	149	100,0

Tablo 47’de görüldüğü “**gibi Müzik kültürü ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,7’si hiç, %19,5’i çok az, %38,3’ü kısmen, %35,6’sı büyük ölçüde, %4,0’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %80’ine yakınının, müzik kültürü ile ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 48. Sınıf Öğretmenlerinin İstiklal Marşı Yönetimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Kursuna İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	16	10,7
2-Çok Az	40	26,8
3-Kısmen	43	28,9
4-Büyük Ölçüde	39	26,2
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 48’de görüldüğü gibi “**İstiklal Marşı yönetimi ile ilgili bir hizmet içi eğitim kursuna ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %10,7’si hiç, %26,8’i çok az, %28,9’u kısmen, %26,2’si büyük ölçüde, %7,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %63'üne yakınının, İstiklal Marşı yönetimi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%37 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir. Burada HİE ihtiyacı belirtmeyen öğretmenlerin çoğunun görev yaptıkları okullarında, müzik öğretmeni bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 49. Sınıf Öğretmenlerinin Türk Halk Müziği İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	11	7,4
2-Çok Az	34	22,8
3-Kısmen	50	33,6
4-Büyük Ölçüde	44	29,5
5-Tamamen	10	6,7
Toplam	149	100,0

Tablo 49'da görüldüğü gibi “**Türk Halk Müziği ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %7,4'ü hiç, %22,8'i çok az, %33,6'sı kısmen, %29,5'i büyük ölçüde, %6,7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin %70'ine yakınının, Türk Halk Müziği ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%30 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 50. Sınıf Öğretmenlerinin Türk Sanat Müziği İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime ihtiyaç duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	8	5,4
2-Çok Az	33	22,1
3-Kısmen	54	36,2
4-Büyük Ölçüde	41	27,5
5-Tamamen	13	8,7
Toplam	149	100,0

Tablo 50’de görüldüğü gibi “**Türk sanat müziği ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin % 5,4’ü hiç, %22,1’i çok az, %36,2’si kısmen, %27,5’i büyük ölçüde, %8,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %72’si, Türk Sanat Müziği ile ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%28 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 51. Sınıf Öğretmenlerinin Güncel Popüler Müzik İle ilgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	22	14,8
2-Çok Az	44	29,5
3-Kısmen	49	32,9
4-Büyük Ölçüde	30	20,1
5-Tamamen	4	2,7
Toplam	149	100,0

Tablo 51’de görüldüğü gibi “**Güncel popüler müzik ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %14,8’i hiç,

%29,5'i çok az, %32,9'u kısmen, %20,1'i büyük ölçüde, %2,7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %65'i, Güncel Popüler Müzik ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%35 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 52. Sınıf Öğretmenlerinin Klasik Müzik (Uluslararası Sanat Müziği) Türlerine İlişkin Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	18	12,1
2-Çok Az	34	22,8
3-Kısmen	42	28,2
4-Büyük Ölçüde	44	29,5
5-Tamamen	11	7,4
Toplam	149	100,0

Tablo 52'de görüldüğü gibi “**Klasik müzik (Uluslararası Sanat Müziği) türlerine ilişkin bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin % 12,1'i hiç, %22,8'i çok az, %28,2'si kısmen, %29,5'i büyük ölçüde, %7,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %65'i, Klasik Müzik ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%35 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 53. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Müziğine İlişkin (Okul Şarkıları, Ront, Tekerleme, Ninni,Saymaca ,Marş) İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	11	7,4
2-Çok Az	21	14,1
3-Kısmen	55	36,9
4-Büyük Ölçüde	42	28,2
5-Tamamen	20	13,4
Toplam	149	100,0

Tablo 53’de görüldüğü gibi Eğitim müziğine ilişkin (Okul Şarkıları, Ront, Tekerleme, Ninni,Saymaca ,Marş) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız? Sorusuna, öğretmenlerin %7,4’ü hiç, %14,1’i çok az, %36,9’u kısmen, %28,2’si büyük ölçüde, %13,4’ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %80’i Eğitim Müziği ile ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

4.7. Müzik Dersinde Bireysel ve Toplu Etkinlikler ile İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu başlık altında sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde bireysel ve toplu etkinliklere ne derece hakim oldukları, eksiklikleri ve bu konuda hizmet içi eğitime katılmayı isteme durumları incelenmiş tablo 19’de verilmiştir

Tablo 54. Sınıf Öğretmenlerinin Lisansta Aldığı Müzik Derslerini Bireysel ve Toplu Etkinlikler Açısından yeterli bulma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	11	7,4
2-Çok Az	53	35,6
3-Kısmen	59	39,6
4-Büyük Ölçüde	25	16,8
5-Tamamen	1	7
Toplam	149	100,0

Tablo 54’de görüldüğü gibi “**Lisansta aldığımız müzik derslerini bireysel ve toplu etkinlikler açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %7,4’ü hiç, %35,6’sı çok az, %39,6’sı kısmen, %16,8’i büyük ölçüde, %7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %45’inin lisansta aldığı müzik dersini bireysel ve toplu etkinlikler açısından yeterli bulmadığı anlaşılmaktadır.%55’inin ise yeterli bulduğu görülmektedir.

Tablo 55. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Ders Dışı Etkinlikleri Planlama İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	31	20,8
3-Kısmen	62	41,6
4-Büyük Ölçüde	47	31,5
5-Tamamen	5	3,4
Toplam	149	100,0

Tablo 55’de görüldüğü gibi “**Müzik öğretiminde ders dışı etkinlikleri planlama ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna,

öğretmenlerin %2,7'si hiç, %20,8'i çok az, %41,6'sı kısmen, %31,5'i büyük ölçüde, %3,4'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %80'i konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 56. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Eğitici Kol Çalışmaları Düzenleme ve Yürütme Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	29	19,5
3-Kısmen	56	37,6
4-Büyük Ölçüde	54	36,2
5-Tamamen	6	4,0
Toplam	149	100,0

Tablo 56'da görüldüğü gibi “**Müzik dersine ilişkin eğitici kol çalışmaları düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,7'si hiç, %19,5'i çok az, %37,6'sı kısmen, %36,2'si büyük ölçüde, %4,0'ü tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %80'i konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 57. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Düzenleme ve Yürütme Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	3	2,0
2-Çok Az	28	18,8
3-Kısmen	49	32,9
4-Büyük Ölçüde	60	40,3
5-Tamamen	9	6,0
Toplam	149	100,0

Tablo 57’de görüldüğü gibi “**Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,0’si hiç, %18,8’i çok az, %32,9’u kısmen, %40,3’ü büyük ölçüde, %6,0’sı tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %80’i konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 58. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Bاندosu Oluşturma ve Çalıştırma İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	13	8,7
2-Çok Az	29	19,5
3-Kısmen	34	22,8
4-Büyük Ölçüde	57	38,3
5-Tamamen	16	10,7
Toplam	149	100,0

Tablo 58’de görüldüğü gibi “**Okul bandosu oluşturma ve çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %8,7’si hiç, %19,5’i çok az, %22,8’i kısmen, %38,3’ü büyük ölçüde, %10,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %75'i konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 59. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Okul, Aile Çevre İşbirliği Konulu Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	9	6,0
2-Çok Az	31	20,8
3-Kısmen	55	36,9
4-Büyük Ölçüde	47	31,5
5-Tamamen	7	4,7
Toplam	149	100,0

Tablo 59'da görüldüğü gibi “**Müzik öğretiminde okul,aile çevre işbirliği konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %6,0'sı hiç, %20,8'i çok az, %36,9'u kısmen, %31,5'i büyük ölçüde, %4,7'si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir?

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %75'i konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 60. Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarını Saptamaya Yönelik Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	4	2,7
2-Çok Az	27	18,1
3-Kısmen	57	38,3
4-Büyük Ölçüde	48	32,2
5-Tamamen	13	8,7
Toplam	149	100,0

Tablo 60’da olduğu gibi “**Öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptamaya yönelik bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %2,7’si hiç, % 18,1’i çok az, %38,3’ü kısmen, %32,2’si büyük ölçüde, %8,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %75’i konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 61. Sınıf Öğretmenlerinin Müziğe Karşı Özel İlgisi ve Yeteneği Olan Öğrencileri Yönlendirme Konusunda Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	6	4,0
2-Çok Az	20	13,4
3-Kısmen	49	32,9
4-Büyük Ölçüde	52	34,9
5-Tamamen	22	14,8
Toplam	149	100,0

Tablo 61’de görüldüğü gibi “**Müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme konusunda hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %4,0’ü hiç, %13,4’ü çok az, %32,9’u kısmen, %34,9’u büyük ölçüde, %14,8’i tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %80’i konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 62. Sınıf Öğretmenlerinin Bulunduğunuz Okuldaki Ses Tesisatlarını Kullanma İle İlgili Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	15	10,1
2-Çok Az	27	18,1
3-Kısmen	46	30,9
4-Büyük Ölçüde	47	31,5
5-Tamamen	14	9,7
Toplam	149	100,0

Tablo 62’de görüldüğü gibi “**Bulunduğunuz okuldaki ses tesisatlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna öğretmenlerin %10,1’i hiç, %18,1’i çok az, %30,9’u kısmen, %31,5’i büyük ölçüde, %9,7’si tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %70’i konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%30 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE’e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

Tablo 63. Sınıf Öğretmenlerinin Halk Oyunları Çalıştırma İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyma Durumları

Seçenekler	f	%
1-Hiç	7	4,7
2-Çok Az	15	10,1
3-Kısmen	37	24,8
4-Büyük Ölçüde	59	39,6
5-Tamamen	31	20,8
Toplam	149	100,0

Tablo 63’de görüldüğü gibi “**Halk oyunları çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?**” sorusuna, öğretmenlerin %4,7’si hiç,

%10,1'i çok az, %24,8'i kısmen, %39,6'sı büyük ölçüde, %20,8'i tamamen şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle; anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %85'i konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%15 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.

BÖLÜM 5

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlardan yola çıkılarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Sonuçlar

1. Milli Eğitim Bakanlığı HİE Dairesi Başkanlığı yıllık HİE faaliyetleri programının incelenmesi neticesinde son 10 yıl içerisinde yapılan, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitimlerde sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen hiçbir hizmet içi eğitim seminerinin bulunmadığı tespit edilmiştir.
2. Araştırma sonucunda anketten elde edilen sonuçlara göre; müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitime katılmayanların sayısı katılanlara oranla oldukça fazladır.
3. Ankete katılan sınıf öğretmenlerinin tamamına yakınının müzik dersine ilişkin bir ya da birden çok sayıda hizmet içi eğitime katılmak istedikleri belirlenmiştir.
4. Anket sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.
5. Araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları puanlarına uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre, HİE ihtiyaçları etkisinin anlamsız olduğu bulunmuştur. Diğer bir deyişle sınıf öğretmenlerinin cinsiyetine göre, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları arasında bir fark bulunmamaktadır.
6. Yapılan araştırmada görülmüştür ki sınıf öğretmenlerinin önemli bir bölümü müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadır.

7. Anket değerlendirmesinde elde edilen sonuca göre bayan öğretmenlerin erkeklere oranla daha homojen bir değerlendirme yaptıkları ortaya çıkmaktadır.
8. Araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin çalışma sürelerinin grup sıra ortalamalarına bakıldığında müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim alma ihtiyacı en yüksek olan grup 6-10 yıl arası çalışan öğretmenlerin oluşturduğu gruptur.
9. Araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin öğrenim durumlarına göre, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim alma ihtiyaçları puanlarına uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; sınıf öğretmenlerinin öğrenim durumlarına göre hizmet içi eğitim alma ihtiyaçları arasında bir farklılık yoktur.
10. Araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar ve birebir yapılan görüşmeler sonucunda; görev yaptıkları okullardaki müzik materyallerinin ve ders araç gereçlerinin yetersiz olduğu görülmüştür.
11. Yapılan görüşmeler ve anketin açık uçlu sorularına verilen cevapların ışığında; sınıf öğretmenlerinin bulundukları ilköğretim okullarında sosyal ve kültürel faaliyet düzenlemede sıkıntı yaşadıkları görülmüştür.
12. Ankette yer alan dört bölüm kıyaslandığında sınıf öğretmenlerinin “Müzik Dersi Öğretim Programına” ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim sıralamasında ilk sırada.”Müzik öğretim yöntem ve Teknikleri” ikinci sırada, “Eğitim Müziği Dağarı” üçüncü sırada, “Bireysel ve Toplu Etkinliklere ilişkin Hizmet İçi Eğitim ihtiyaçları, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyacı sıralamasında dördüncü sırada yer almaktadır.
- 13. Müzik Dersi Öğretim Programı ile ilgili;**
 - Araştırma sonucunda, Sınıf öğretmenlerinin lisansta aldığı müzik dersinin sadece iki dönemle sınırlandırılmasından kaynaklı, anket uygulanan öğretmenlerin büyük bir kısmı müzik dersi öğretim programları açısından kendilerini yeterli bulmadığı görülmüştür.

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin 2006 müzik dersi öğretim programına tam anlamıyla hakim olmadıkları hatta bir çoğunun bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır. Ve sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmı, müzik dersi öğretim programlarıyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymaktadır.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %85'i **müzik dersi kazanımları** ile ilgili HİE'e yoğun olarak ihtiyaç duydukları, %15 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin % 85'ine yakınının **müzik dersinde ölçme ve değerlendirme yöntemleri** ile ilgili HİE'e yoğun olarak ihtiyaç duydukları, % 15 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %80'i **müzik dersi etkinliğinin diğer derslerle ilişkilendirilmesi** ile ilgili bir HİE' e ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. %20 gibi bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %83'üne yakınının **Müzik estetik ilişkisi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duydukları, %17'lik bir oranın ise bu konuda HİE'e çok az ihtiyaç duyduğu ya da hiç ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'ine yakınının **Müziksel beğenin geliştilmesi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20'lik düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Anket uygulanan öğretmenlerin yaklaşık %86'sının **Oyun dans ve müzik** ile ilgili bir HİE'e yoğun olarak ihtiyaç duydukları, %14 gibi düşük bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

16.Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri konusunda;

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %55'i kendisini Lisansta aldığı müzik derslerini müzik öğretim yöntem ve teknikleri açısından yeterli bulduğu geriye kalan % 45'lik oranın ise kendini yeterli bulmadığı görülmüştür.

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %86'sı Genel **müzik öğretim yöntemleri** ile ilgili kendini yeterli bulmaktadır. Diğer %14'lük bir oran ise bu konuda kendini yeterli bulmadığı görülmektedir.%85'ine yakınının ise kendilerini yeterli bulmalarına rağmen konuyla ilgili HİE almak istedikleri görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %74'ünün **Kulaktan öğretim yöntemiyle** ilgili HİE'e ihtiyaç duydukları düşünülebilir ki; öğretmenlerle birebir yaptığım görüşmelerde en çok bu yöntemi kullandıkları, müfredatta olan parçaları söyleyerek, herhangi bir enstrümanla çalmadan öğrencilere öğrettiklerini belirtmişlerdir.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %62'ye yakınının **nota ile müzik öğretim** yöntemi ile ilgili kendilerini yeterli bulmaktadır. Geriye kalan %38'lik bir kısım ise konuyla ilgili çok az ya da hiç bilgi sahibi olmadığı görülmektedir. % 80' e yakınının ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duydukları, geriye kalan %20'lik bir oranın ise bu konuda HİE' e ihtiyaç duymadıkları görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %50'si **Dalcrose Yöntemi** ile ilgili bilgi sahibi diğer %50'nin ise konuyla ilgili bilgilere yeterince sahip olmadığı görülmüştür.%78'e yakınının yöntem ile ilgili HİE'e ihtiyaç duydukları,%22'lik bir oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmektedir.
- Araştırma sonucunda, Anket uygulanan öğretmenlerin %70'ine yakını **Kodaly Yöntemi**'yle ilgili bir HİE'e ihtiyaç duydukları söylenebilir. Geriye kalan %30'luk oranın ise bu konuda HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'ine yakınının **Orff Yöntemi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu düşünülebilir.%20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yarısından çoğunun **Suzuki Yöntemini** bilmediği anlaşılmaktadır.%80'ine yakınının Suzuki Yöntemi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %40'a yakını **Müziksel Zekayı Geliştirme Yöntemi** ile ilgili bilgi sahibi olmadığı; diğer %60'lık dilimin konuyla ilgili bilgi sahibi olduğu görülmüştür. %80'ine yakınının Müziksel Zekayı Geliştirme Yöntemi ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %85'ine yakınının, **Akıllı tahtada müzik öğelerini ve programlarını kullanma** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %15 gibi düşük bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %88'ine yakınının **Bireysel ses eğitimi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %12 gibi düşük bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %68'ine yakınının **Blok flüt çalma ve öğretimi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %32 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

17. Eğitim Müziği Dağarı konusunda;

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %50'sine yakınının **Eğitim Müziği Dağarı** açısından bilgi sahibi diğer %50'nin ise konuyla ilgili bilgilere yeterince sahip olmadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'ine yakınının, **Müzik Kültürü** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %63'üne yakınının, **İstiklal Marşı yönetimi** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %37 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür. Burada HİE ihtiyacı belirtmeyen öğretmenlerin çoğunun görev yaptıkları okullarında, müzik öğretmeni bulunduğu tespit edilmiştir.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %70'ine yakınının, **Türk Halk Müziği** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %30 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %72'sine yakınının, **Türk Sanat Müziği** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %28 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %65'ine yakınının, **Güncel Popüler Müzik** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %35 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %65'ine yakınının, **Uluslar arası Sanat Müziği** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %35 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yaklaşık %80'i, **Eğitim Müziği** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

18. Bireysel ve Toplu Etkinlikler konusunda;

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %45'inin lisansta aldığı müzik dersini bireysel ve toplu etkinlikler açısından yeterli bulmadığı anlaşılmaktadır.%55'inin ise yeterli bulduğu görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'e yakınının, **Müzik öğretiminde ders dışı etkinlikleri planlama** ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'e yakınının, **Müzik dersine ilişkin eğitici kol çalışmaları düzenleme ve yürütme** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'e yakınının **Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleme ve yürütme** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %75'e yakınının, **Okul bandosu oluşturma ve çalıştırma** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %75'e yakınının, **Müzik öğretiminde okul, aile çevre işbirliği** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu,

%25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %75'ine yakınının, **Öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptama** konulu HİE'e ihtiyaç duyduğu, %25 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %80'ine yakınının, **Müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme** konusunda bir HİE'e ihtiyaç duyduğu, %20 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %70'ine yakınının, **Bulundukları okuldaki ses tesisatlarını kullanma** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %30 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.
- Araştırma sonucunda, öğretmenlerin %85'ine yakınının, **Halk oyunları çalıştırma** ile ilgili HİE'e ihtiyaç duyduğu, %15 gibi bir oranın ise konuyla ilgili HİE'e ihtiyaç duymadığı görülmüştür.

Öneriler

1. Son 10 yılda sınıf öğretmenlerine yönelik müzik alanında herhangi bir hizmet içi eğitim faaliyeti düzenlenmemiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ülke genelindeki tüm sınıf öğretmenlerine yönelik müzik dersi konularına ilişkin HİE seminerleri kısa ve uzun vadeli planlamalar ile acilen hayata geçirilmelidir.
2. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin ankette sorulan birçok müzik dersi boyutuna ilişkin HİE ihtiyacı belirttiği sonucundan hareketle kısa ve uzun vadede düzenlenecek HİE seminerlerinin MEB tarafından ihtiyaç belirtilen konularda öncelik sıralamasına göre planlanması gerekmektedir. Araştırmada belirtilen HİE ihtiyacı, öncelik sıralamasına göre şu şekilde tespit edilmiştir.

- a- Müzik dersi öğretim programına ilişkin konular:** Müzik dersinde etkinlikler, kazanımlar, öğrenme ve öğretme süreçleri, ölçme değerlendirme yöntemleri, müzik dersi etkinliklerinin diğer derslerle ilişkilendirilmesi, müzik estetik ilişkisi, müziksel beğenin geliştirilmesi, oyun dans ve müzik.
- b- Müzik Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Konular:** Genel müzik öğretim yöntemleri, kulaktan öğretim yöntemi, nota ile öğretim yöntemi, Dalcroze yöntemi, Kodaly yöntemi, Orff yöntemi, Suzuki yöntemi, Müziksel zekayı geliştirme yöntemi, Akıllı tahtada müzik öğelerini ve programlarını kullanma, bireysel ses eğitimi, Blok flüt çalma ve öğretimi.
- c- Eğitim Müziği Dağarına İlişkin Konular:** Müzik kültürü, istiklal marşı yönetimi, Türk halk müziği, Türk sanat müziği, Güncel popüler müzikler, Uluslararası Sanat Müziği, Eğitim müziğine ilişkin türler (okul şarkıları, ront, tekerleme, ninni, saymaca, marş).
- d- Bireysel ve Toplu Etkinliklere İlişkin Konular:** Ders dışı etkinlikleri planlama, eğitici kol çalışmaları, sosyal ve kültürel faaliyetler, okul bandosu oluşturma ve çalıştırma, okul aile ve çevre işbirliği, öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptama, müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme, ses tesisatı kullanma, halk oyunları eğitimi.

3. Araştırma sonucunda öğretmenlerin açık uçlu sorulara verdiği cevaplar incelendiğinde; öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda, müzik dersi araç gereçlerinde ve dersliklerine yönelik birçok eksiklikleri belirttikleri görülmüştür. Ülke genelindeki ilköğretim okullarında özellikle sınıf öğretmenlerinin müzik dersini daha etkili işlemeleri açısından MEB tarafından müzik dersi ve ekipmanları konusundaki eksiklikler giderilmelidir.
4. Öğretmenlerin açık uçlu sorulara verdiği cevaplar incelendiğinde; öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda, sosyal ve kültürel faaliyet düzenlemede sıkıntı yaşadıklarını belirttikleri görülmüştür. Öğretmenler bu eksikliklerine yönelik, belirli gün ve haftalarda müzikal etkinlik planlama, hazırlama ve sunma ile ilgili hizmet içi eğitime alınmalıdır.
5. MEB tarafından Türkiye genelindeki sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin ve diğer kültür derslerine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları elektronik ortamda uygulanacak resmi anketler ile tespit edilmelidir. Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda hizmet içi eğitim faaliyetleri planlanmalıdır.
6. Planlanacak HİE faaliyetleri bölgesel ve ülke genelinde olmak üzere öğretmenlerin görev yaptıkları yere en yakın merkezlerde gerçekleştirilecek şekilde organize edilmelidir.
7. Planlanacak HİE seminerlerinin öğretici kadrosu oluşturulurken, Üniversitelerde görev yapan ve sınıf öğretmenliği anabilim dallarında müzik dersine giren öğretim elemanlarından faydalanılmalıdır.
8. Planlanacak HİE seminerleri için yaz tatili döneminde ders görülmeyen üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarının mekan ekipman ve öğretim elemanı kadrolarından faydalanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- ALKAN, C. (1973). Cumhuriyetin 50. Yılında Yetişkinler Eğitimi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- AKDÜZ, A. (2006). İlk ve Orta Dereceli Okullarda Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- AKKAŞ, S. (1991) Çocuk Şarkı ve Tekerlemeleri. İstanbul: Esin Yayınevi.
- AKKAŞ, S. (2005). Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Bölümleri İçin Müzik Öğretimi. Ankara: Bilge Ders Kitapları Yayıncılık.
- ANDIRICI, Ö. (2006) İlköğretimde Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir inceleme Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ARSLAN, D. (2000). Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitimi ve Sorunlarının Çözümü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme(Yönetim Organizasyon) Anabilim Dalı.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., ÇAKMAK, E., AKGÜN, Ö., KARADENİZ, Ş., DEMİREL, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. (Dördüncü baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2011). Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- ÇİÇEK, S. (2000) İlköğretimde Müzik. Bursa: Ezgi Kitapevi.
- ÇİFTÇİ, E. (2008) Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Müzik Öğretmenlerine Verilen Hizmet İçi Eğitimin İncelenmesi ve Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi. Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DEMİREL, Ö. (1996). Genel Öğretim Yöntemleri . Ankara: Usem Yayınları.

- DEMİRTAŞ, T, Z. (2008) İlköğretim Okulları Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İle Kurum İçi İletişim Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ERCAN, M. (2006). Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmenliği Programı Son Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim Birinci Devre Müzik Derslerine Yönelik Mesleki Alan Yeterliliklerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜMÜŞELİ, A.İ. (1986). Türkiye Halk Bankası A.Ş.'deki Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri İle İlgili Bir Değerlendirme. Ankara: TODAİLE.
- JONES, E. (1985). Needs Assesment For a Ouick Start and Smoth Finish. RhodeIsland: Pine Hill Road Wake Field.
- KANLI, U. YAĞBASAN, R. (2002). 2000 Yılında Ankara'da Fizik Öğretmenleri İçin Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim Yaz Kursunun Etkinliği. Millî Eğitim Dergisi. 153-154.
- KARASAR, N.(2002). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınları.
- KÜÇÜKAHMET, L. (1992) Hizmet İçi Eğitim (Teori ve Uygulamalar). Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
- MEB, (1984) İlköğretim Ders Programları. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB, (1994) İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB , (2000) İlköğretim Okulu Ders Programı, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB, (2006) İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı Kılavuzu. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB, (Millî Eğitim Bakanlığı), HİED (Hizmet İçi Eğitim Dairesi). Hizmet İçi Eğitim Planı Kitapçıkları(2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012). Ankara: MEB. Basımevi.
- ONUR, .(2000). Gelişim Psikolojisi Yetişkinlik Yaşlılık Ölüm. Ankara: İmge Kitapevi Yayıncılık.
- ÖZYÜREK, Leyla.(1981). Öğretmenlere Yönelik Hizmet içi Eğitim Programlarının Etkinliği. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- SAY, Ahmet .(2002). Müzik Sözlüğü Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

SÖZER, E. (1991) Türk Üniversitelerinde Öğretmen Yetiştirme Programının Öğretmenlik Davranışı kazandırma yönünden etkililiği.”A. Ü. E. B. F. D , C 4, S 1-2.

SUN, M. SEYREK, H. (2000) Okulöncesi Eğitiminde Müzik. İzmir: Mey Yayınları.

ŞAHİN, O. (1995) İlkokullarda Branş Okutan Sınıf Öğretmenlerinin Alan ve Meslek Bilgilerinin Yeterlilik Düzeyleri(Iğdır ili örneği), Basılmış yüksek lisans tezi. A.Ü.

TANYEL, A. (1999). İlköğretim Okullarında Görevli Sınıf Öğretmenlerini Hizmet içi Eğitim İhtiyacı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: T.C Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TAYMAZ, A.Haydar. (1997). Hizmet İçi Eğitim Kavramlar İlkeler Yöntemler. Ankara: Takav Tapu ve Kadastro Vakfı Matbaası.

TDK , (Türk Dil Kurumu) (2005). Türkçe Sözlük. (Onuncu Baskı) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TEZCAN, M. (1992). Eğitim Sosyolojisi. Ankara: Zirve Ofset.

UÇAN, A. (1997). Müzik Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, A. (1999).İlköğretimde Müzik Eğitimi. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı.

UÇAN, A. (1999). İlköğretimde Müzik Öğretimi, Millî Eğitim Bakanlığı: İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı - Modül 9, Ankara: MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı Yayınları.

YILDIZ, G. (2002). İlköğretimde Müzik Öğretimi Birinci Kademe. Ankara: Anı Yayıncılık.

YILMAZ TANATAŞ, D. (2010). İlköğretim Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri(Malatya İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Malatya : T.C İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EK-1 Araştırma Uygulama İzin Belgesi

T.C
ERZİNCAN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.24.00.06.300/
KONU : Tez Çalışması

25.04.2011*004996

VALİLİK MAKAMINA
ERZİNCAN

İnönü Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'ndan dairemize intikal eden 14.04.2011 tarihli ve 1642 sayılı yazılarında; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Saadet KÖSRELİ'nin ekteki programda isimleri yazılı ilköğretim okullarımızda "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları" konulu tez çalışması yapmak istediklerini belirtilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığının "Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi"ne istinaden oluşturulan "İl Millî Eğitim Müdürlüğü Değerlendirme Komisyonu" Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Saadet KÖSRELİ'nin ekteki programda isimleri yazılı ilköğretim okullarımızda "Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları" konulu tez çalışması yapması müdürlüğünüzce yerinde görülmektedir.

Makamlarınızca da yerinde görüldüğü takdirde; tensiplerinize arz ederim.

Halil İÇEVİT
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
22/04/2011
Abdullah ÇİFTÇİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER:

- 1 - Yazı (1 sayfa)
- 2 - Protokol (1 sayfa)
- 3 - Komisyon Kararı Form-2 (1 sayfa)
- 4 - Araştırma Özeti (4 sayfa)
- 5 - Çalışma Takvimi (1 sayfa)
- 7 - Tanhütname EK-1 (1 adet)
- 8 - Tanhütname EK-2 (1 adet)

22/04/2011 Memur : K.YILMAZ
22/04/2011 Müd.Yrd. : A.MUTLU

FORM: 2

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Saadet KÖSRELİ
e-mail ve Telefon Numarası	05305510403
Kurumu / Üniversitesi	İnönü Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Araştırma yapılacak iller	Erzincan
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	İlköğretim Okulları
Araştırmanın konusu	"Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları"
Üniversite / Kurum onayı	Var.
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Tez
Veri toplama araçları	Ölçek formu
Görüş istenilecek Birim/Birimler	İlköğretim Sınıf Öğretmenleri
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
..... 	
Komisyon kararı	Oybirliği / Oyçokluğu ile alınmıştır.
Muhalef üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi:
.....	
.....	

KOMİSYON

22./04/2011
Komisyon Başkanı

Abdulkadir MUTLU
Müdür Yardımcısı

Üye
M. Arif ŞAHİN
Anadolu İmam Hatip Lisesi
Biyoloji Öğretmeni

Üye
Hüseyin TANER
Teknik Endüstri Meslek Lisesi
Edebiyat Öğretmeni

EK-2 Anket Formu

YÖNERGE

Bu anket ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, ankete katılanlara ilişkin kişisel bilgiler; ikinci bölümde ise öğretmenlik meslek bilgileri açısından hizmet içi eğitim ihtiyaçları ile ilgili sorular yer almaktadır. Her soru için (1)“Hiç”, (2)“Çok az”,(3) “Kısmen”, (4)“Büyük ölçüde”, (5)“Tamamen” olmak üzere beş seçenek bulunmaktadır. Sizden kendi durumunuza en uygun seçeneği (X) işareti koyarak belirtmeniz istenmektedir.

Anketten elde edilen bilgilerin araştırma amacı dışında kullanılması söz konusu değildir. Bu nedenle ankete adınızı yazmanıza gerek yoktur.. Ankete içtenlikle vereceğiniz yanıtlar araştırmanın sonuçlarına büyük katkı sağlayacaktır. Lütfen sorulardan hiçbirini cevapsız bırakmayınız.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Arş. Gör. Saadet KÖSRELİ

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı.
Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

1.BÖLÜM

Kişisel Bilgiler

1-Cinsiyetiniz?

() K () E

2-Çalıştığınız okul türü?

() Devlet okulu () Özel okul

3-Öğrenim durumunuz

() Ön lisans

() Eğitim enstitüsü

() Yüksek öğretmen okulu

() Fakülte (4 yıllık lisans)

() Yüksek lisans

() Doktora

4-Çalışma süreniz?

() 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 21-25 yıl () 26 yıl ve üzeri

5-Mezun olduğunuz üniversite? Fakülte/Bölüm/Anabilim Dalı.

.....

6-Bugüne kadar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen müzik eğitimi öğretimi ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim programına (kurs-seminer) katıldınız mı? (katıldıysanız kaç kez katıldığınızı lütfen belirtiniz).

() Evet.... kez katıldım

() Hayır katılmadım

İKİNCİ BÖLÜM

(Müzik Dersi Öğretim Programı)

	1	2	3	4	5
	Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
7. Lisansta aldığınız müzik dersini müzik dersi öğretim programları açısından ne derece yeterli buluyorsunuz?					
8. 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programını ne derece biliyorsunuz?					
9. 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duyuyorsunuz?					
10. Müzik dersinde etkinlikler ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
11. Müzik dersi kazanımları ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
12. Müzik dersi öğrenme ve öğretme süreci ile ilgili ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
13. Müzik dersinde Ölçme ve Değerlendirme yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitim kurslarına ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
14. Müzik dersi etkinliklerinin diğer derslerle ilişkilendirilmesi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
15. Müzik estetik ilişkisi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
16. Müziksel beğenin geliştirilmesi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					

17. Oyun dans ve müzik ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
(Müzik öğretim yöntem ve teknikleri)					
18.Lisansta aldığınız müzik derslerini müzik öğretim yöntem ve teknikleri açısından ne derece yeterli buluyorsunuz?					
19. Genel müzik öğretim yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) ile ilgili kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?					
20. Genel müzik öğretim yöntemleri (anlatma,soru cevap,tartışma,oyunlama,rol yapma,iş birliği yapma...) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız.					
21. .Müzik öğretiminde kulaktan öğretim yöntemi ile ilgili hizmet içi eğitim kursuna ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
22.Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel işitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi'ni ne derece bilmektesiniz?					
23. Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel işitme/Okuma/Yazma Yoluyla(nota ile öğretim) Müzik Öğretim Yöntemi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
24.Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi)'ni ne derece bilmektesiniz?					
	1	2	3	4	5
	Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
25. Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcrose Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
26.Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)'ni ne derece bilmektesiniz?					

27. Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
28.Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme /Ritimleme/Söyleme/Çalma/Doğaçlama yoluyla müzik öğretim yöntemi (Orff Yöntemi)’ni ne derece bilmektesiniz?					
29. Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Devinme /Ritimleme/Söyleme/Çalma/Doğaçlama yoluyla müzik öğretim yöntemi (Orff Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
30.Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik öğretimi (Suzuki Yöntemi)’ni ne derece bilmektesiniz?					
31. Özel müzik öğretim yöntemlerinden Müziksel Yetenek Geliştirme Yoluyla Müzik öğretimi (Suzuki Yöntemi) ile ilgili bir hizmet içi eğitim almaya ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
32.Özel müzik öğretim yöntemlerinden çoklu zeka(Müziksel zekayı geliştirme) yöntemi ‘ni ne derece bilmektesiniz?					
33. Özel müzik öğretim yöntemlerinden çoklu zeka (Müziksel zekayı geliştirme)yöntemi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
34. Akıllı tahtada müzik öğelerini ve programlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
35. Bireysel ses eğitimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız ?					
36. Blok flüt çalma ve öğretimi ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
(Eğitim Müziği Dağarı)					
37.Lisansta aldığınız müzik derslerini Eğitim Müziği Dağarı açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?					
38. Müzik kültürü ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
39. İstiklal Marşı yönetimi ile ilgili bir hizmet içi eğitim kursuna ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
40. Türk Halk Müziği ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					

41. Türk sanat müziği ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
42. Güncel popüler müzik ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
43. Klasik müzik (Uluslararası Sanat Müziği) türlerine ilişkin bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
44. Eğitim müziğine ilişkin (Okul Şarkıları, Ront, Tekerleme, Ninni, Saymaca ,Marş) ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
(Bireysel ve toplu etkinlikler)					
45. Lisansta aldığınız müzik derslerini bireysel ve toplu etkinlikler açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?					
46. Müzik öğretiminde ders dışı etkinlikleri planlama ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
47. Müzik dersine ilişkin eğitici kol çalışmaları düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
48. Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
49. Okul bandosu oluşturma ve çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
50. Müzik öğretiminde okul,aile çevre işbirliği konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
51. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptamaya yönelik bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
52. Müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme konusunda hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
53. Bulunduğunuz okuldaki ses tesisatlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					
54. Halk oyunları çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					

55. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitimleri ile ilgili sorun, görüş ve önerilerinizi aşağıya belirtiniz.

	1	2	3	4	5
	Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
(Bireysel ve toplu etkinlikler)					
45. Lisansla aldığımız müzik derslerini bireysel ve toplu etkinlikler açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?	X				
46. Müzik öğretiminde ders dışı etkinlikleri planlama ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
47. Müzik dersine ilişkin eğitici kol çalışmaları düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
48. Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
49. Okul bandosu oluşturma ve çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
50. Müzik öğretiminde okul, aile çevre işbirliği konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
51. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptamaya yönelik bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					X
52. Müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme konusunda hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					X
53. Bulunduğunuz okuldaki ses tesisatlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
54. Halk oyunları çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?					X

55. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitimleri ile ilgili sorun, görüş ve önerilerinizi aşağıya belirtiniz.

Kısa vadede sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin zorunlu hizmet içi eğitimine alınmaları, uzun vadede Eğitim Fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümlerindeki öğrencilerden yetenekli ve müzik dersine ilgi duyan öğrencilerin yardımcı brans adı altında teknik olarak donatılıp, cepheye gönderilmesi ve okullarda eğitim-öğretim faaliyetlerinde müziğin ve müzik dersinin etkin bir şekilde kullanılması. Özetle eğitim-öğretim kurumlarında müzikle ilgili, teknik donanımlı öğretmenlerin sayısının bir an önce artırılması.

ANKET BİTMİŞTİR TEŞEKKÜRLER.

	1	2	3	4	5
	Hic	Çok Az	Kısmen	Büyük Öçüde	Tamamen
(Bireysel ve toplu etkinlikler)					
45. Lisansta aldığınız müzik derslerini bireysel ve toplu etkinlikler açısından ne derece yeterli bulmaktasınız?			X		
46. Müzik öğretiminde ders dışı etkinlikleri planlama ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?			X		
47. Müzik dersine ilişkin eğitici kol çalışmaları düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?			X		
48. Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleme ve yürütme konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?		X			
49. Okul bandosu oluşturma ve çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
50. Müzik öğretiminde okul, aile çevre işbirliği konulu bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?		X			
51. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını saptamaya yönelik bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?		X			
52. Müziğe karşı özel ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri yönlendirme konusunda hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?		X			
53. Bulunduğunuz okuldaki ses tesisatlarını kullanma ile ilgili hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	
54. Halk oyunları çalıştırma ile ilgili bir hizmet içi eğitime ne derece ihtiyaç duymaktasınız?				X	

55. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitimleri ile ilgili sorun, görüş ve önerilerinizi aşağıya belirtiniz.

Okulların müzikle ilgili fiziki yetersizlikleri oldukça fazla. Müzik Odası (sınıfı) yok, enstrüman aletleri yok, müzik konusunda deneyimli branş öğretmeni yok, folklor çalıştırmak için salon yok, müzikle ilgili suana kadar verilmiş bir kurs hiç hatırlamıyorum.

Saygılar

ANKET BİTMİŞTİR TEŞEKKÜRLER.

EK-3

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI**I. YARIYIL**

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Matematik I	2	0	2
A	Genel Biyoloji	2	0	2
A	Uygurlik Tarihi	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		18	2	19

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Matematik II	2	0	2
A	Genel Kimya	2	0	2
A	Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	2
A	Genel Coğrafya	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		20	2	21

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dili I: Ses ve Yapı Bilgisi	2	0	2
A	Genel Fizik	2	0	2
A	Müzik	1	2	2
A	Beden Eğitimi ve Spor Kültürü	1	2	2
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uygulamaları I	0	2	1
A	Çevre Eğitimi*	2	0	2
GK	Felsefe*	2	0	2
GK	Sosyoloji*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		15	6	18

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	2	0	2
A	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	3
A	Sanat Eğitimi	1	2	2
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uygulamaları II	0	2	1
A	Müzik Öğretimi	1	2	2
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	1	2	2
A	Güzel Yazı Teknikleri*	1	2	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		15	12	21

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi I	3	0	3
A	İlkokuma ve Yazma Öğretimi	3	0	3
A	Hayat Bilgisi Öğretimi	3	0	3
A	Matematik Öğretimi I	3	0	3
A	Drama	2	2	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		19	2	20

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi II	3	0	3
A	Türkçe Öğretimi	3	0	3
A	Sosyal Bilgiler Öğretimi	3	0	3
A	Matematik Öğretimi II	3	0	3
A	Erken Çocukluk Eğitimi	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		16	6	19

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Görsel Sanatlar Öğretimi	1	2	2
A	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi	2	0	2
A	Trafik ve İlk Yardım	2	0	2
A	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*	2	0	2
GK	Etkili İletişim	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	6	5
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		17	8	21

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	2	0	2
A	Seçmeli	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	İlköğretimde Kaynaştırma	2	0	2
MB	Seçmeli	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		14	6	17

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	134	44	156	178

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

EK-4

**2011-2012 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTELERİ İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ A.B.D. “MÜZİK” VE “MÜZİK ÖĞRETİMİ” DERS
İÇERİKLERİ**

III. YARIYIL**Müzik (1-2-2)**

Müziğin temel bileşenleri, temel müzik bilgileri; nota bilgisi, müzikte aralık kavramı, müzikte ritm kavramı, şarkı dağarcığı oluşturulması; Türkiye’de ve dünyada müzik tür ve biçimleri; geleneksel müzikten çağdaş müziğe geçiş, çalgı öğretimi, toplu çalma ve söyleme, eğitimde müziğin rolü, yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme.

IV. YARIYIL**Müzik Öğretimi (1-2-2)**

Müzik öğretim yöntem ve teknikleri, nota öğretimi teknikleri, ritm ve melodiden yararlanarak orf çalgılarıyla çocuklar için şarkıların düzenlenmesi, çalgının şarkı öğretiminde etkili kullanımı, oyun, müzik, dans, drama ve konuşma ilişkisi, müzik-estetik ilişkisi ile müziksel beğenin geliştirilmesi, müzik dersi etkinliklerinin diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi, İlköğretim müzik programı ile ilgili etkinlik uygulamaları.

EK-5

**2010-2011 YILLARINDA ERZİNCAN MERKEZ VE BELDE'YE BAĞLI İLKÖĞRETİM
OKULLARI**

- 13 ŞUBAT İLKÖĞRETİM OKULU*
- 75.YIL İLKÖĞRETİM OKULU*
- 75.YIL İMKB İLKÖĞRETİM OKULU
- AKŞEMSETTİM İLKÖĞRETİM OKULU*
- ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU
- BAHÇELİEVLER İLKÖĞRETİM OKULU*
- BOZYAZI İLKÖĞRETİM OKULU
- CUHMURİYET İLKÖĞRETİM OKULU*
- ÇUKURKUYU İLKÖĞRETİM OKULU *
- ÇUKURKUYU FATİH İLKÖĞRETİM OKULU
- DEMİRKENT İLKÖĞRETİM OKULU
- DEMİRKENT ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU
- DOKTOR CAHİT ZİYA ULUKÖK İLKÖĞRETİM OKULU
- FATİH İLKÖĞRETİM OKULU
- FEVZİ EFENDİ İLKÖĞRETİM OKULU
- FIRAT İLKÖĞRETİM OKULU
- GAZİ İLKÖĞRETİM OKULU
- GEÇİT ESENTEPE İLKÖĞRETİM OKULU
- GÖKTÜRK İLKÖĞRETİM OKULU
- GÜRSEL İLKÖĞRETİM *
- GÜVENLİK İLKÖĞRETİM OKULU*
- HAYRETTİMPAŞA İLKÖĞRETİM OKULU
- İ.M.K.B. MÜNŞİR ZEKİ PAŞA İLKÖĞRETİM OKULU*
- İNÖNÜ İLKÖĞRETİM OKULU *
- KAVAKYOLU İLKÖĞRETİM OKULU
- KAVAKYOLU NECİP FAZİL KISAKÜREK İLKÖĞRETİM OKULU
- KAVAKYOLU PAŞA İLKÖĞRETİM OKULU
- KURTULUŞ İLKÖĞRETİM OKULU *
- MEHMET AKİF ERSOY İLKÖĞRETİM OKULU *
- MEHMETCİK İLKÖĞRETİM OKULU
- MELİKŞAH İLKÖĞRETİM OKULU*
- MERKEZ İLKÖĞRETİM OKULU *
- M.E.V. YAVUZ SELİM İLKÖĞRETİM OKULU
- ORG. SELAHATTİN DEMİRCİOĞLU İLKÖĞRETİM OKULU

- OSMANGAZİ İLKÖĞRETİM OKULU *
- SALİH ERKAN İLKÖĞRETİM OKULU
- SÜMER İLKÖĞRETİM OKULU
- ŞEKER İLKÖĞRETİM OKULU
- TÜRK TELEKOM BİNALİ YILDIRIM İLKÖĞRETİM OKULU
- ULALAR 75.YIL BAYRAK İLKÖĞRETİM OKULU
- ULALAR İLKÖĞRETİM OKULU
- ULALAR SANCAR İLKÖĞRETİM OKULU
- VALİ METİN İLYAS AKSOY İLKÖĞRETİM OKULU
- VALİ RECEP YAZICIOĞLU İLKÖĞRETİM OKULU
- YANLIZBAĞ İLKÖĞRETİM OKULU
- YANLIZBAĞ İBN-i SİNA İLKÖĞRETİM OKULU
- YUNUS EMRE İLKÖĞRETİM OKULU *
- ZİYA GÖKALP İLKÖĞRETİM OKULU *
- ÖZEL FİDEM İLKÖĞRETİM OKULU *

*Anket uygulanan okullar.